BȘ USARB
Biblioteca Ştiinţifică a Universităţii de Stat „Alecu Russo” din Bălţi

MARIN SORESCU

„Maestru al fantaziei şi al ironiei”

(Ion Ciocanu)

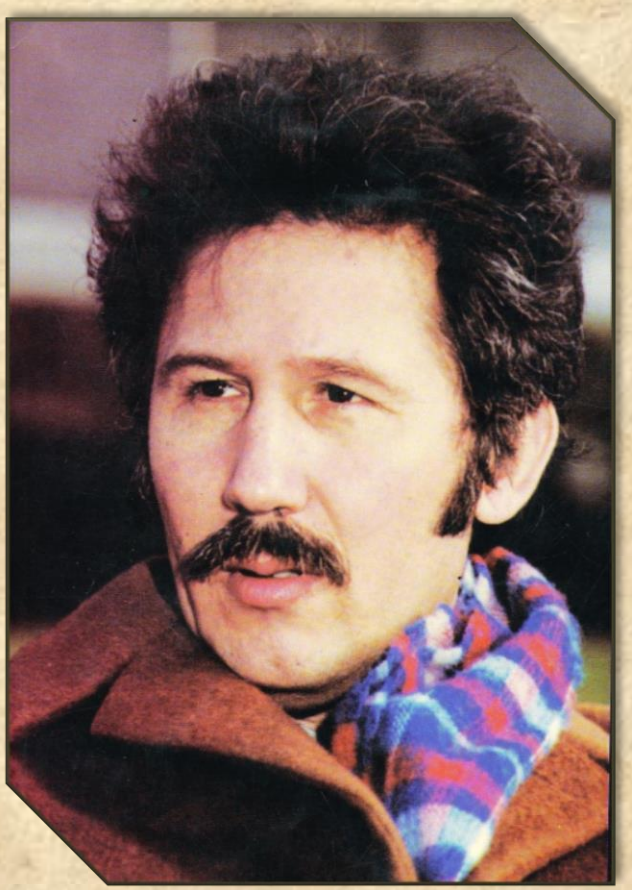

80 de ani de la naştere

(19.02.1936 – 08.12.1996)

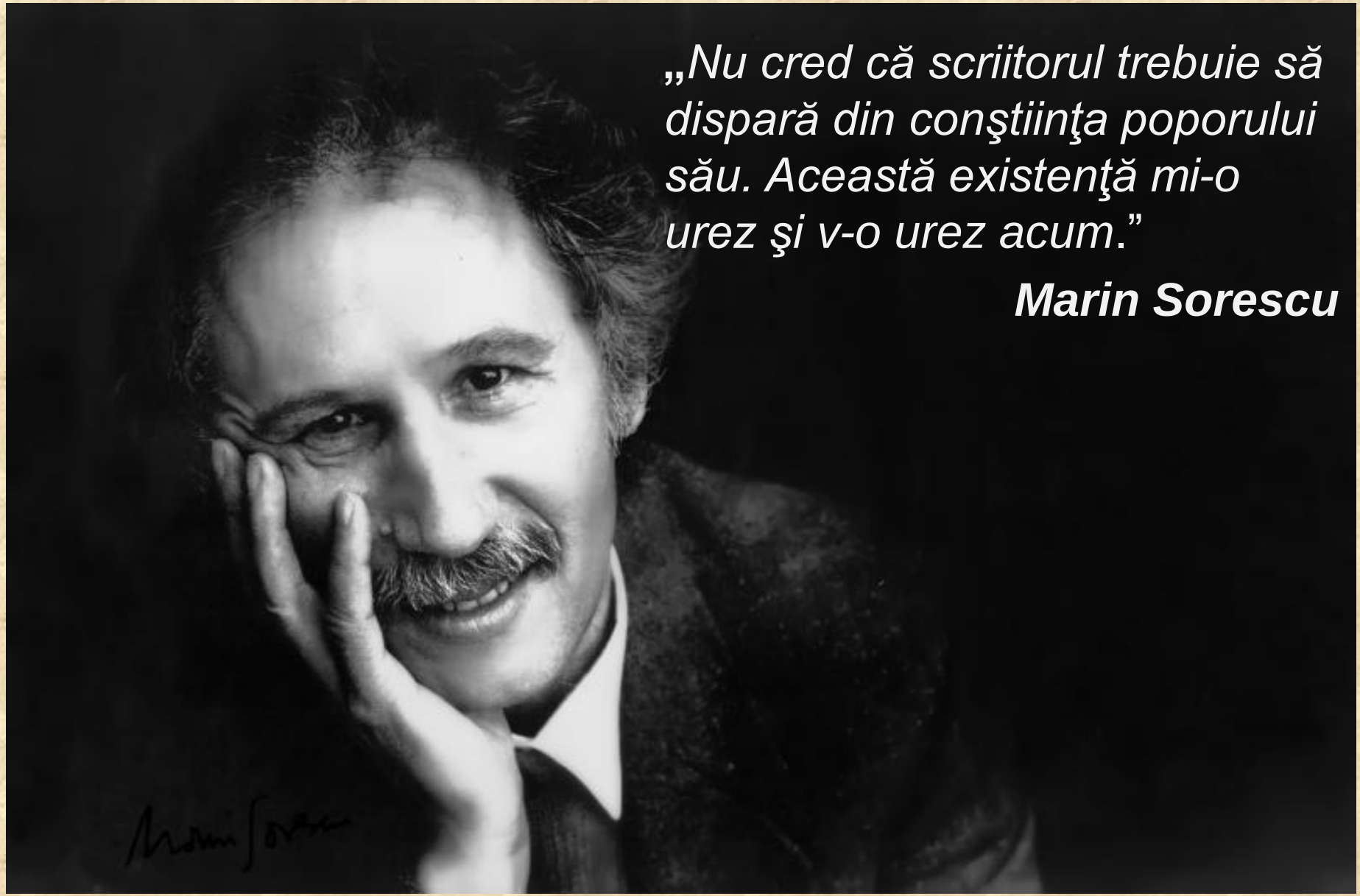

„Nu cred că scriitorul trebuie să dispară din conştiinţa poporului său. Această existenţă mi-o urez şi v-o urez acum.”

Marin Sorescu

„Personalitate marcantă a literaturii române, **Marin Sorescu** a reuşit, deopotrivă, în poezie şi în teatru,în proză şi publicistică,în eseistică şi critică literară, literatura pentru copii şi teatru, mai nou şi în pictură; este capabil să se exprime cu dezinvoltură în toate genurile practicate, entuziasmînd sau contrariind (pe cei nechemaţi). Şi tot cu dezinvoltură trece de la mitologie la realismul frust, de la îndoială la disperare, de la sarcasm la umorul negru, de la parodie la meditaţia gravă, tălmăcind timpul în metafore. În creaţii răzbate adînca durere românească, dar şi încrederea în drumul ce duce la lumină...”

Tudor Nedelcea

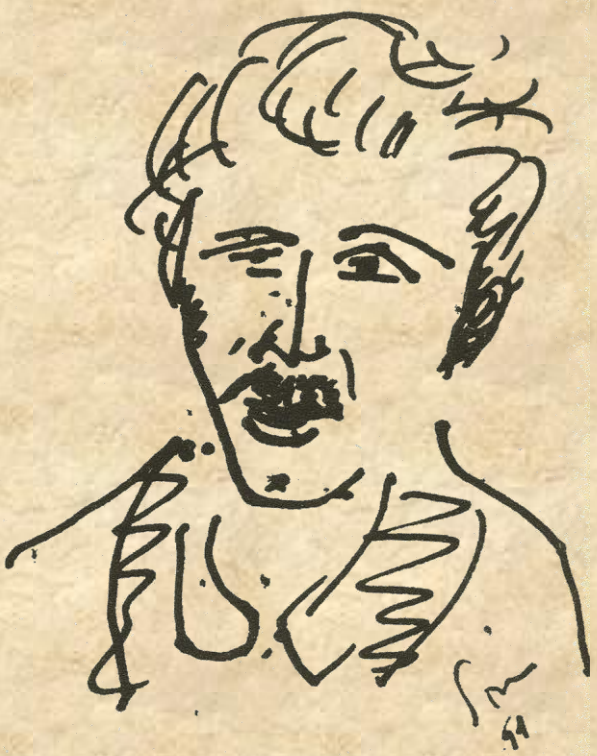

TABEL CRONOLOGIC

1936 19 februarie se naşte Marin Sorescu în comuna Bulzeşti, Dolj.

1943-1947 Urmează cursurile şcolii din comuna natală, pe care o va proiecta în mitologie prin seria *La lilieci*.

1950 Se înscrie la Liceul „Fraţii Buzeşti” din Craiova, apoi se transferă la Liceul Militar din Predeal. Primeşte primlul premiu pentru poezie şi conduce Cenaclul „Nicolae Bălcescu” al elevilor liceului.

1955 -1960 Student la Facultatea de Filologie, Istorie şi Pedagogie a Universităţii „Al. I. Cuza” din Iaşi. Se stabileşte în Bucureşti. Redactor la revista „Viaţa Studenţească”, apoi la „Luceafărul”.

1964 Debut editorial cu volumul de parodii ***Singur printre poeţi.***

1695 ***Poeme***, Editura pentru literatură; Premiul Uniunii Scriitorilor.

1966 ***Moartea ceasului,*** versuri, Editura Tineretului. Se transferă ca redactor-şef la Studioul Cinematografic Animafilm, Bucureşti.

1968 ***Iona,*** teatru, Editura pentru literatură; premiul Uniunii Scriitorilor pentru dramaturgie şi, ulteiror, premiul Academiei Române.

1970-1971 Ia parte la International Writing Program al Universităţii din Iowa, Iowa City, SUA. Primeşte medalia de aur pentru poezie ***Ospiti Napoli***, decernată în oraşul Napoli. ***A treia ţeapă,*** teatru, în revista „Cronica”, Iaşi.

BĂILEŞTEANU, Fănuş. *Marin Sorescu :* Studiu monografic. Bucureşti : Ed. Steaua Procion, 1998. 176 p. ISBN 973-97992-7-2

1972 Academia de Artă din Berlinul de Vest îi acordă o bursă de studii pe o perioadă de un an. ***Rame-Frames***, versuri, ediţie bilingvă, Editura Eminescu, în colaborare cu International Writing Program, University of Iowa, traducere în limba engleză şi cuvînt înainte de Roy MacGregor-Hastie.

1973 ***La Lilieci***, volumul I, Editura Eminescu, premiul Uniunii Scriitorilor.

1974 ***Setea muntelui ce sare***, teatru, Editura Cartea Românească, Premiul Uniunii Scriitorilor pentru dramaturgie.

1976 ***Poeme***, Editura Albatros, în colecţia „Cele mai frumoase poezii”, cu o prefaţă de Cornel Regman. ***Răceala***, piesa în cinci acte, în revista „Teatru”.

1977 ***La Lilieci***, volumul II, versuri, Editura Cartea Românească, premiul Academiei Române. ***Trei dinţi din faţă***, roman, Editura Eminescu.

1978 I se acordă premiul internaţional „Le Muze” de către Academia delle Muze, Florenţa. ***A treia ţeapă***, teatru, în „România literară” (actul 2), premiul Uniunii Scriitorilor pentru dramaturgie.

1979 ***Tinereţea lui Don Quijote – La juventud de Don Quijote***, versuri, ediţie bilingvă, Editura Eminescu, traducere în limba spaniolă de Lolita Tăutu.
Răceală – A cold, teatru, ediţie bilingvă, Editura Junimea, traducere în limba engleză de Stavros Deligiorgis.

1980 ***La Lilieci***, volumul III, versuri, Editura Cartea Românească.
Giona (Iona), teatru, Editura Administraţia Provinciei Napoli, traducere în limba italiană de Marco Cugno, cu studii despre dramaturgia şi poezia lui Marin Sorescu.

BĂILEŞTEANU, Fănuş. *Marin Sorescu:* Studiu monografic. Bucureşti : Ed. Steaua Procion, 1998. 176 p. ISBN 973-97992-7-2

Am zărit lumină pe pămînt,
Şi m-am născut şi eu
Să văd ce mai faceţi.
Sănătoşi? Voinici?
Cum o mai duceţi cu fericirea?
Mulţumesc, nu-mi răspundeţi.

Nu am timp de răspunsuri,
Abia dacă am timp să pun întrebări.
Dar îmi place aici
E cald, e frumos,
Şi atîta lumină încît
Creşte iarba...

(Am zărit lumină...)

Casa lui Marin Sorescu, str. Grigore Alexandrescu nr. 43, Bucureşti, cu placa comemorativă de marmură montată pe faţadă

(https://ro.wikipedia.org/wiki/Marin_Sorescu)

1981 ***Gedichten (Poezii)***, Editura Elsewier-Maunteau-Antwerpen, Amsterdam, traducere în limba neerlandeză de Liesbeth Ziedses de Plantes, care semnează şi o postfaţă.

1982 ***Pod vratata (Pe sub uşă)***, versuri, Editura Misla, Scopije, traducere în limba macedoniană de Tasco Sarov, cu o prefaţă de Mateja Matevski.

1983 ***Selected Poems (Poeme alese)***, Editura Bloodaxe Books, Newcastle upon Tyne, Anglia, traducere şi prefaţă de Michael Hamburger

1984 ***Drumul***, antologie de versuri, cu o prefaţă de Mircea Scarlat şi o Notă biobibliografică de Virginia Sorescu, Editura Minerva.

1985 ***Tratat de inspiraţie***, interviuri despre poezie, ilustrate de poezii în traducerea autorului, Editura Scrisul Românesc.

1986 ***Uşor cu pianul pe scări***, cronici literare, cu o prefaţă a autorului, Editura Cartea Românească, premiul Uniunii Scriitorilor.

1988 ***La Lilieci***, poeme, cartea a IV-a, Editura Scrisul Românesc.
Vărul Shakespeare, teatru, se publică fragmente în: „Ramuri”, „România literară”, „Luceafărul”, Cronica Iaşului”.

1989 ***Ionas, Het vlot van de Medusa*** (Iona şi Pluta meduzei), teatru, prefaţa şi interviu de Liliana Alexandrescu, traducere în limba olandeză de Jan Willem Bos. Volum editat de către Universitatea din Amsterdam cu ocazia reprezentării celor două piese de către studenţii grupuli CREA. Cartea conţine şi 9 desene ale autorului. 9 noiembrie – are loc prima expoziţie personală la Muzeul de Artă din Braşov. Expune 43 de uleuri.

1990 12 februarie – are loc a doua expoziţie personală la Muzeul Colecţiilor de Artă din Cluj. Este numit director la Editura Scrisul Românesc, Craiova.

BĂILEŞTEANU, Fănuş. *Marin Sorescu:* Studiu monografic. Bucureşti: Ed. Steaua Procion, 1998. 176 p. ISBN 973-97992-7-2

1991 ***Poezii***, volumul I, ediţie definitivă. Prefaţă şi ilustraţii* aparţinînd autorului, Editura Scrisul Românesc, Craiova.
Membru corespondent al Academiei Române. Devine redactor-şef al revistei Ramuri din Craiova. Primeşte Premiul Herder pe 1991, Viena. Este recomandat de Academia Română pentru o candidatură la *Premiul Nobel* pentru literatură.

1992 Susţine doctoratul în Filologie la Universitatea Bucureşti cu teza „Insolitul ca energie creatore, cu exemple din literatura română”.
A treia expoziţie personală la Sala Rondă a Ministerului Afacerilor Externe. Expune 47 de lucrări.
Teatru, seria „Biblioteca pentru toţi”, cu o prefaţă de Dumitru Micu, Editura Minerva.

1993 Este numit Ministrul Culturii din România.
Poezii, volumul II ediţie definitivă, Editura Scrisul Românesc. ***Cirip-Ciorap***, poezii pentru copii, ilustrată în interior de autor, Editura Junior Club şi Editura Arc.

1994 ***Traversarea***, versuri, ediţie ilustrată de autor, Editura Creuzet, Bucureşti.

1995 ***La Lilieci***, cartea a V-a, Editura Creuzet.
Poezii, Poesie, Poems, ediţie de lux trilingvă: română, italiană, engleză cu 30 reproduceri după tablourile lui Marin Sorescu, Arti Grafiche Giacone, Torino.

1996 8 decembre după scurtă, dar grea suferinţă Marin Sorescu a trecut la cele veşnice.

BĂILEŞTEANU, Fănuş. *Marin Sorescu:* Studiu monografic. Bucureşti : Ed. Steaua Procion, 1998. 176 p. ISBN 973-97992-7-2

*toate desenele de Marin Sorescu

OPERA

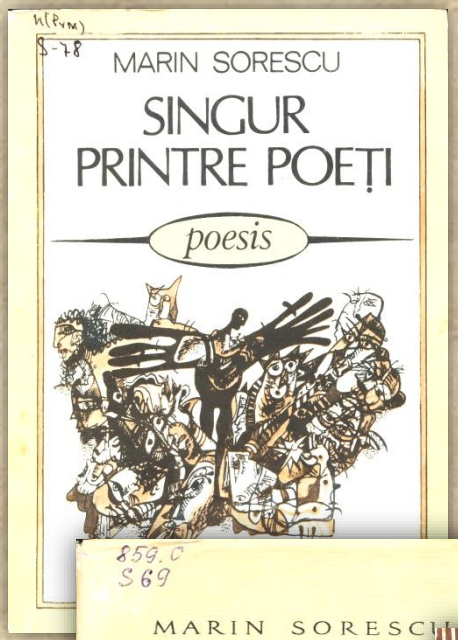

„Scrisul nu este o obligaţie, după cum nici cititul nu este nici el o obligaţie. Poezia mea se naşte dintr-o bucurie a comunicării, este o descărcare de energie şi cărare pe scurt între mintea şi inima mea. Mă scurt-circuitez în continuu cu o plăcere de fachir. Mărturisesc, cuiele pe care stau întins, îmi intră în carne şi mă dor. Sunt un fachir mereu începător!..”

Marin Sorescu

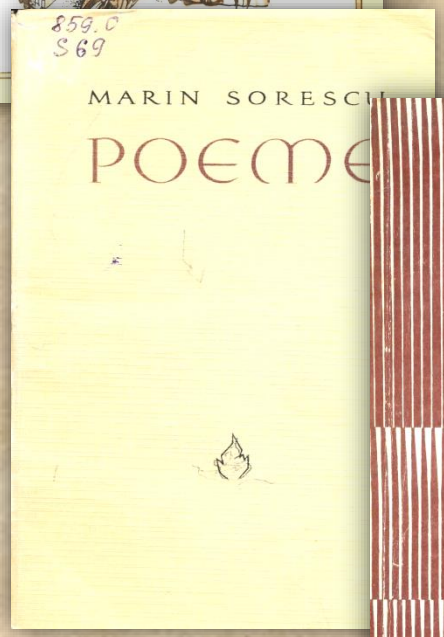

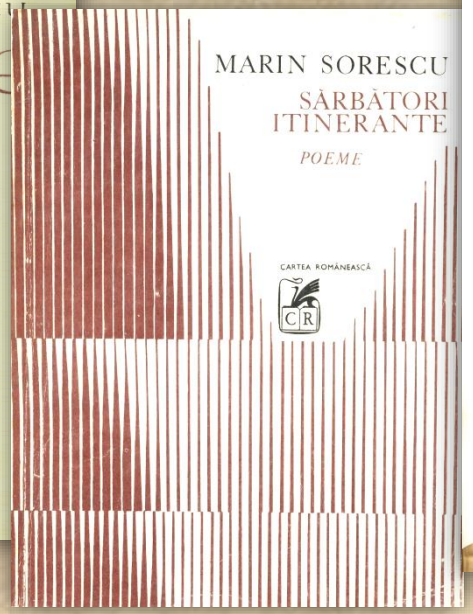

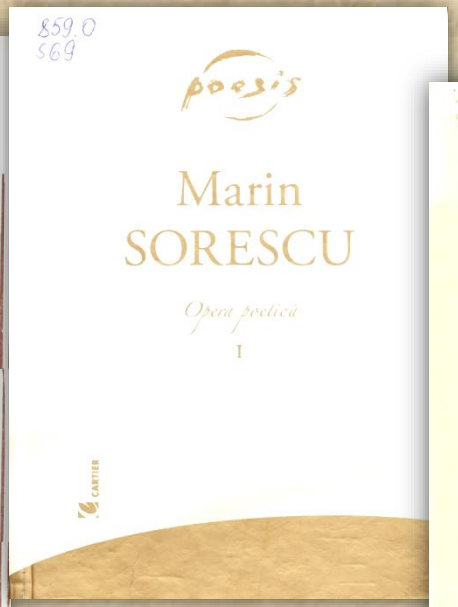

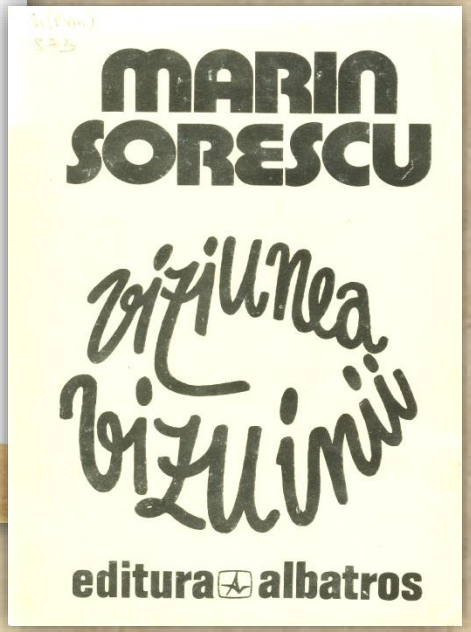

cele mai frumoase poezii
MARIN SORESCU

Marin Sorescu
Fîntîni
în mare
EDITURA EMINE

MARIN SORESCU ceramică

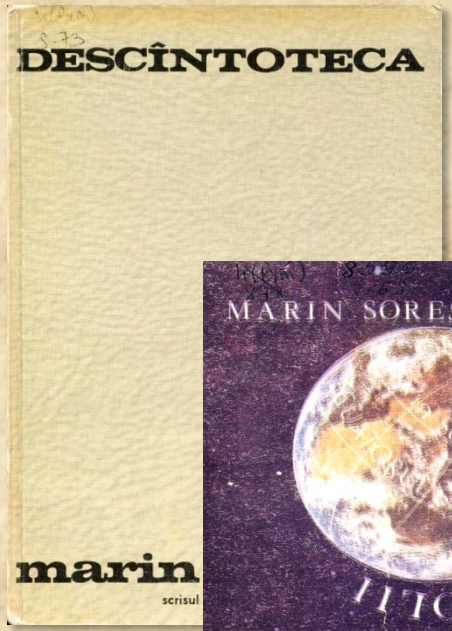
DESCÎNTOTECA
marin
scrisul

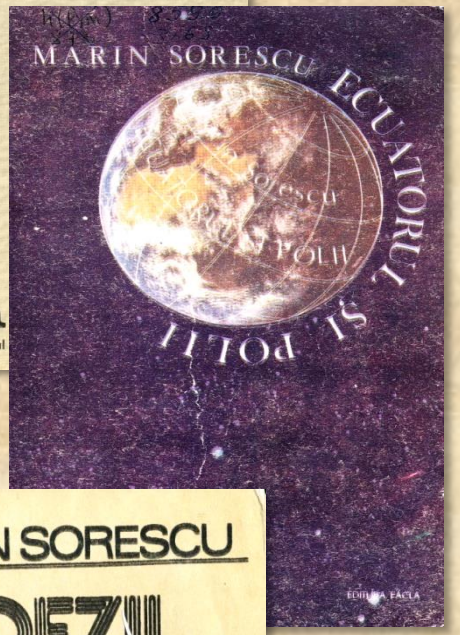
MARIN SORESCU
ECUATORUL
SI POLII
EDITURA FACLA

marin
sorescu
IEȘIREA
PRIN
CER
ATRU COMENTAT
EDITURA EMINESCU

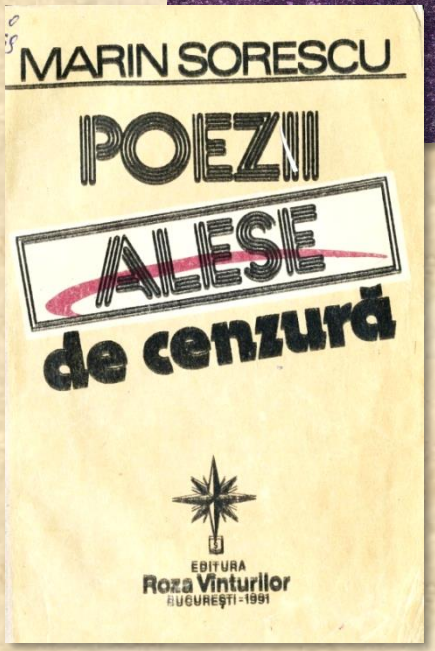
MARIN SORESCU
POEZII
ALESE
de cenzură
EDITURA
Roza Vînturilor
BUCUREȘTI-1991

Presimt că o să am o zi cam proastă
Din cît greu fost-a, este cel mai greu.
Dealtfel, zarea va rămîne-albastră
Şi ştreangul mîine fi-va curcubeu.
Spre mine mă deschid ca o fereastră,
În care stă pe gînduri Dumnezeu.
Și iată vine pasărea măiastră
Și pasărea aceasta sînt tot eu...

(Presimt)

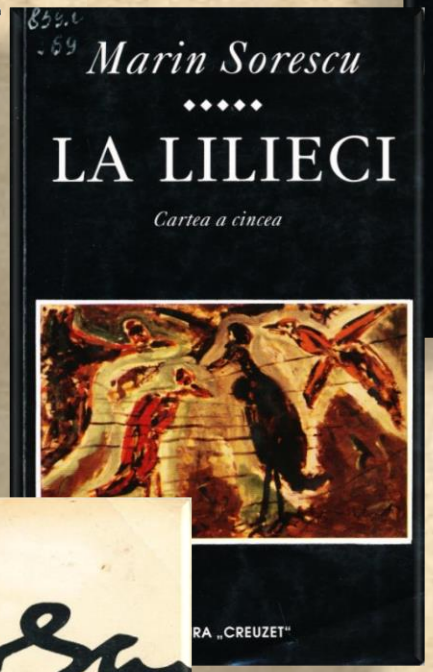

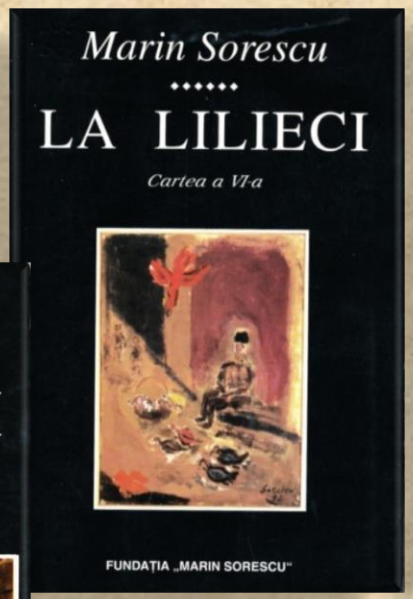

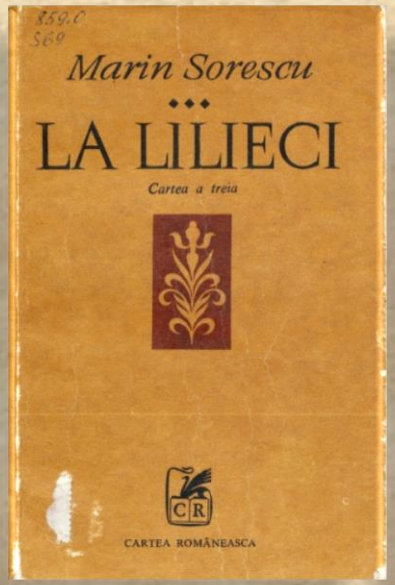

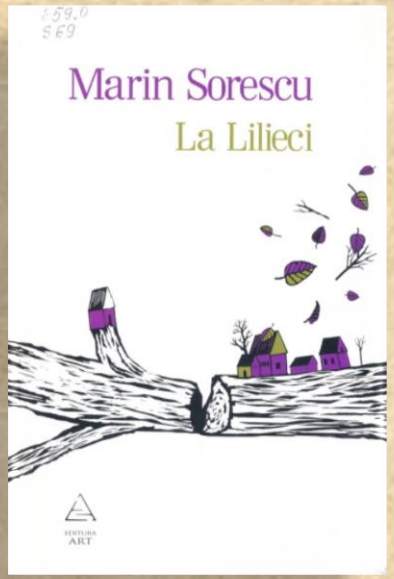

„Am scris ***La Lilieci*** din două motive. Nu voiam să se piardă două secole de sat românesc – tradiţie, limbaj, mituri etc. Apoi doream să injectez lirismul cu vigoarea faptelor concrete. Poezia se face şi din amănunte nesemnificative, sau nepoetice, iar aceste amănunte pot înviora versul... Este o carte autobiografică. Un omagiu – cuvîntul nu e prea expresiv – adus satului, părinţilor şi fraţilor mei...”

Marin Sorescu

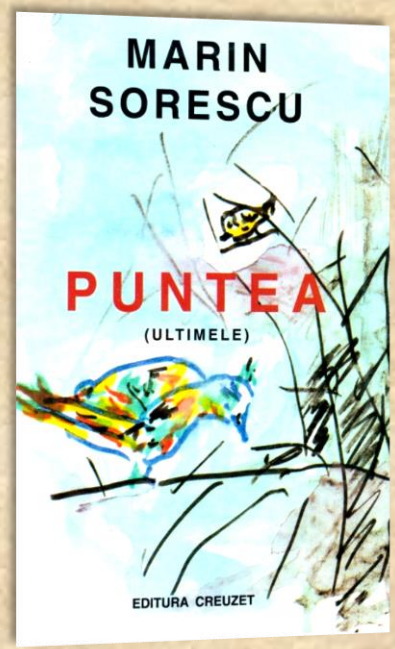
MARIN
SORESCU
PUNTEA
(ULTIMELE)
EDITURA CREUZET

Marin Sorescu
VERSURI INEDITE
Scrisul Românesc

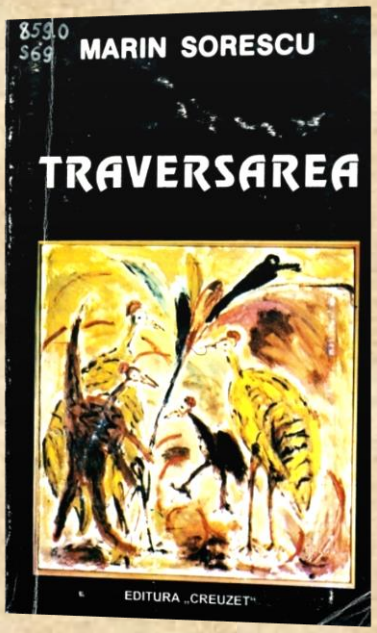
859.0
S69
MARIN SORESCU
TRAVERSAREA
EDITURA „CREUZET"

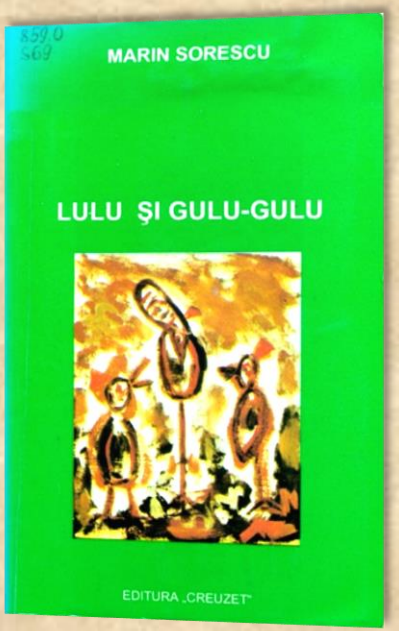
859.0
S69
MARIN SORESCU
LULU ŞI GULU-GULU
EDITURA „CREUZET"

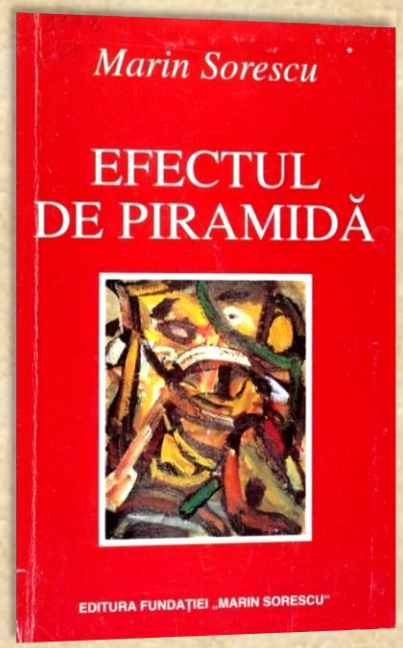
Marin Sorescu
EFECTUL
DE PIRAMIDĂ
EDITURA FUNDAȚIEI „MARIN SORESCU"

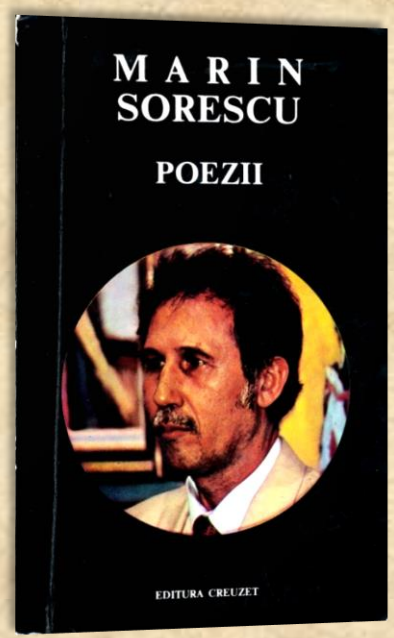
MARIN
SORESCU
POEZII
EDITURA CREUZET

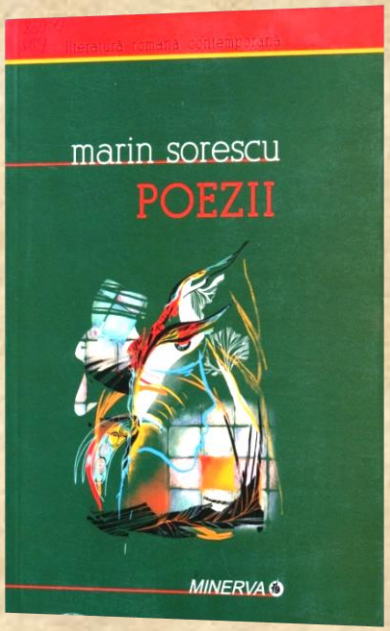
marin sorescu
POEZII
MINERVA

MARIN
SORESCU
UNDE FUGIM
DE-ACASĂ?

„Cîtă vreme se mai vede ceva în zare... o rază de stea... sau un pai... speranţa nu-i pierdută... Şi dacă există o singură speranţă trebuie să existe şi o jumătate din speranţa aceea... şi jumătate din jumătate... şi aşa la infinit.”

(**Marin Sorescu**, *Matca*)

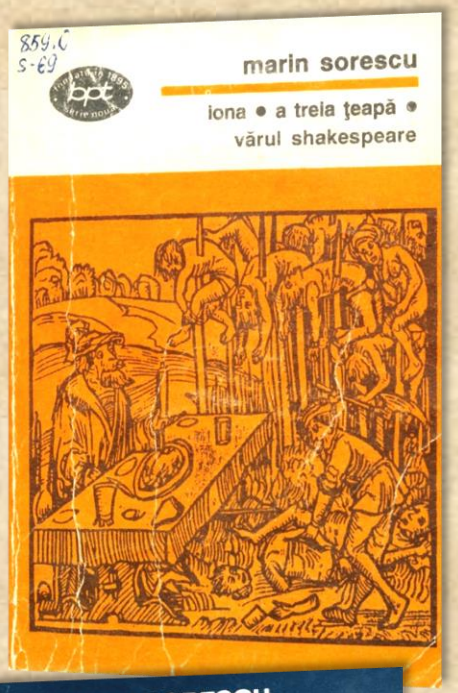

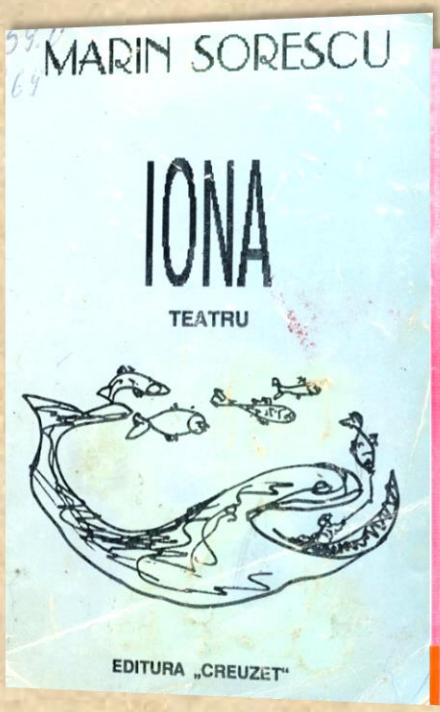

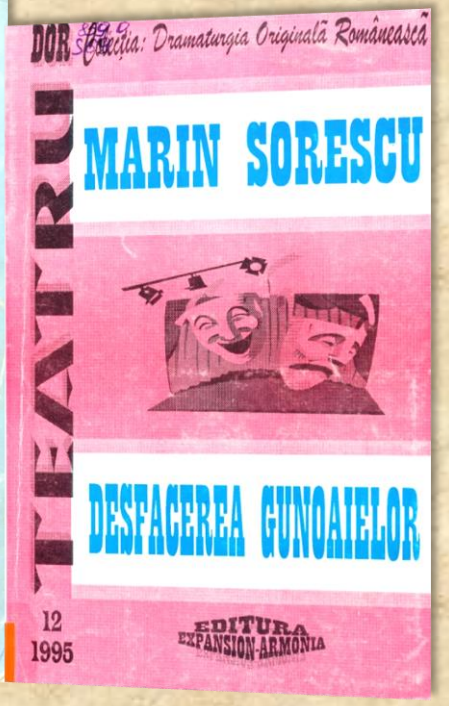

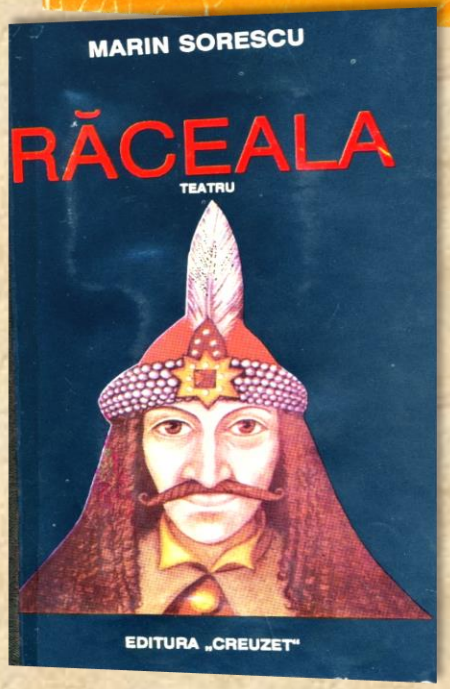

„Cînd te apropii de proză venind din poezie şi din teatru, ai şi exigenţe stilistice. Am vrut ca fiecare pagină să fie citită şi ca un poem. Am cheltuit într-adevăr cîţiva ani buni pe această proză, care, ultima instanţă, nu este nici poem, nici teatru, ci proză-proză, ceea ce am vrut să fie.”

Marin Sorescu

TRADUCERI

Marin Sorescu a fost cunoscut în timpul vieţii pe aproape toate continentele planetei. Operele lui au fost traduse în: SUA, Canada, Mexic, Brazilia, Columbia, India, Anglia, Germania, Franţa, Grecia, Suedia, Italia, Olanda, Spania, Portugalia, China, Iraq, Singapore, Rusia, Norvegia, Cehia, Slovacia, Serbia, Macedonia, Bulgaria, Australia, Polonia ş.a., totalizînd peste şaizeci de cărţi apărute în străinătate.

(https://ro.wikipedia.org/wiki/Marin_Sorescu)

EDITOR, COORDONATOR, REDACTOR, SELECŢIE, STUDIU INTRODUCTIV

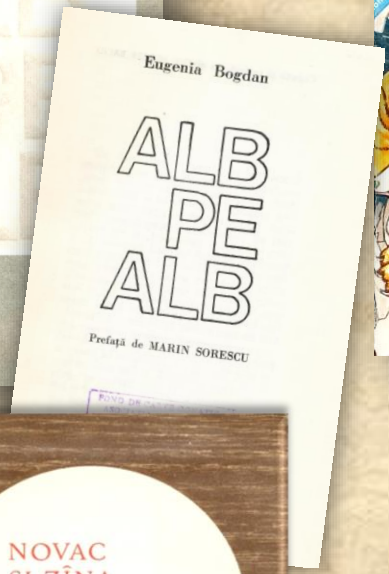

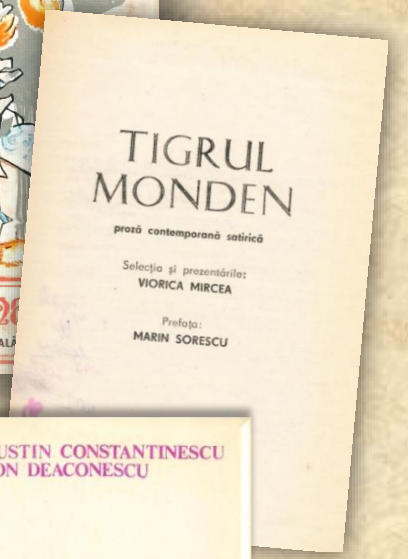

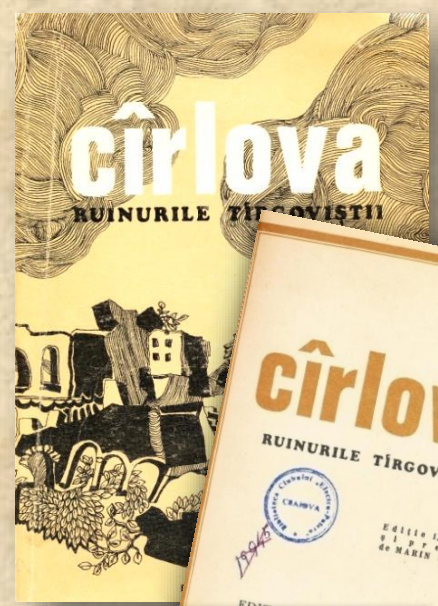

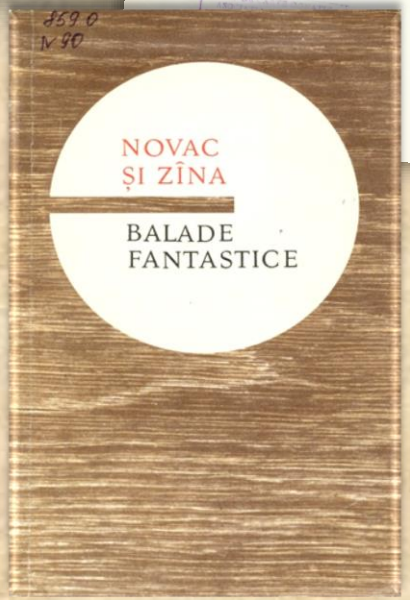

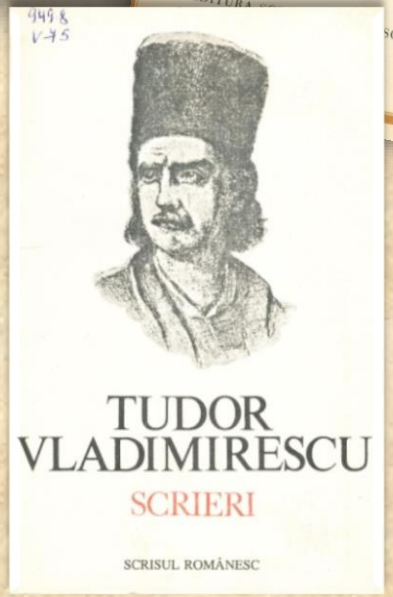

În perioada 1978-1990, Marin Sorescu a fost redactor-şef la revista craioveană *Ramuri,* o revistă literară, care apare lunar la Craiova, sub egida Uniunii Scriitorilor din România.

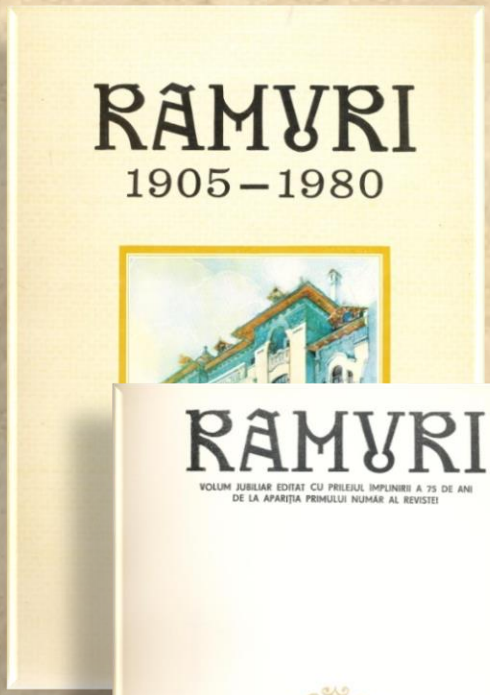

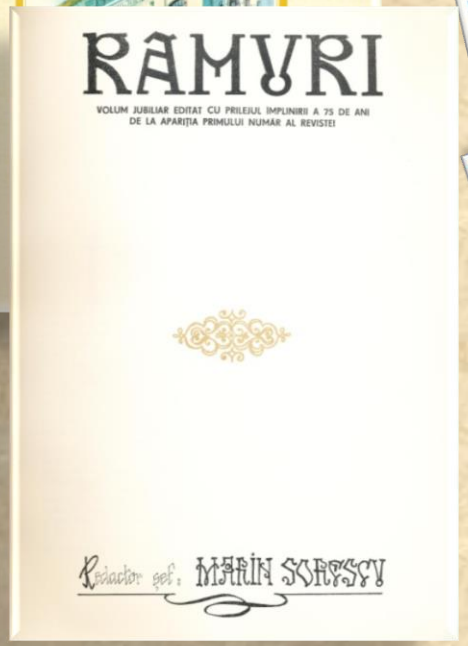

PREZENŢE ÎN ANTOLOGII

Mă uit la fiecare carte nouă
Ca Avram la Isaac,
Pe cînd se pregătea
Să-l înjunghie.
Te voi sacrifica şi eu
Pe aceste cîteva vreascuri
Ale cunoaşterii,
Şi din litere va curge sînge.
Şi mă voi învălui în fumul lui
Să nu mă vadă duhurile.
Şi aşa voi fi bun
Materiei
Încă o vreme.

(O vreme)

REFERINŢE CRITICE

„…Fundamental, *Marin Sorescu* are o capacitate excepţională de a surprinde fantasticul lucrurilor umile şi latura imensă a temelor comune. Este entuziast şi beat de univers, copilăros, sensibil şi plin de gînduri pînă la marginea spaimei de ineditul existenţei, romantic în excepţia largă a cuvîntului.”

G. Călinescu

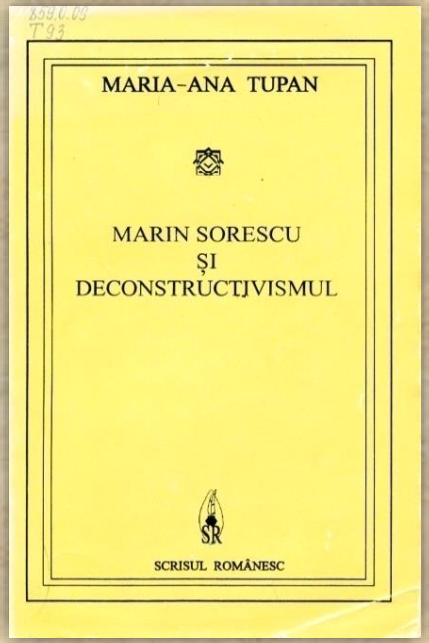

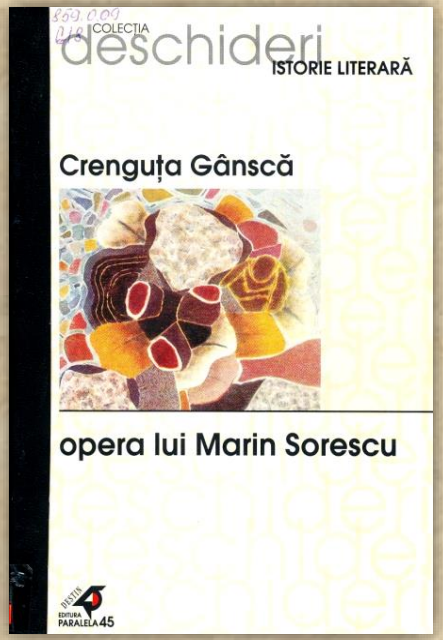

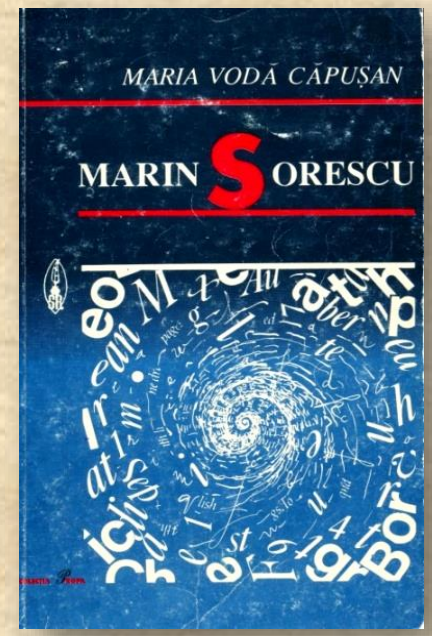

MIHAIL PETROVEANU
Traiectorii lirice
EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ

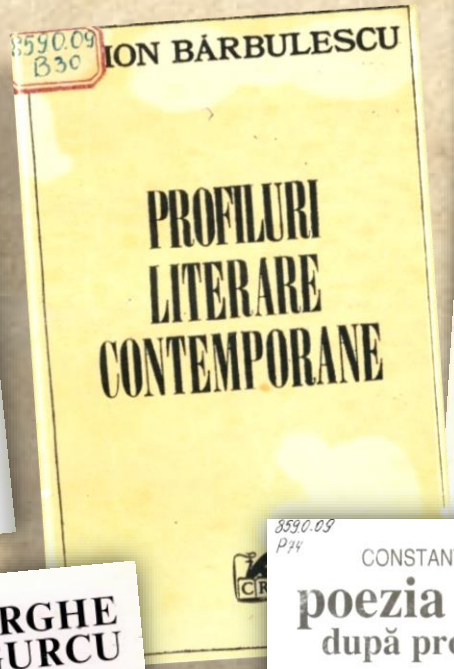
ION BÂRBULESCU
PROFILURI LITERARE CONTEMPORANE

Gheorghe Grigurcu
Poeți români de azi

M. Nițescu
Poeți contemporani

GHEORGHE GRIGURCU
teritoriu liric
EDITURA EMINESCU

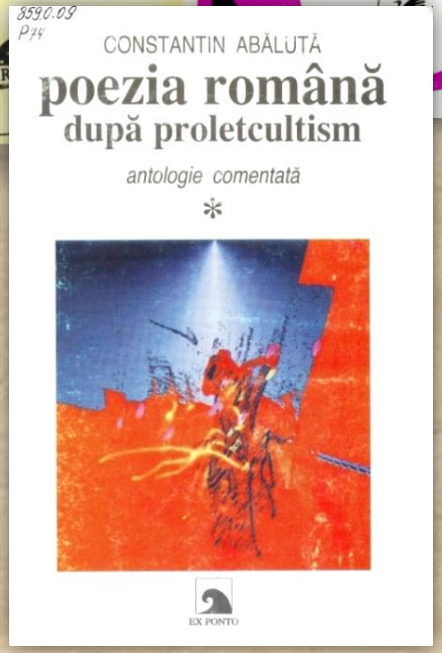
CONSTANTIN ABĂLUȚĂ
poezia română
după proletcultism
antologie comentată
EX PONTO

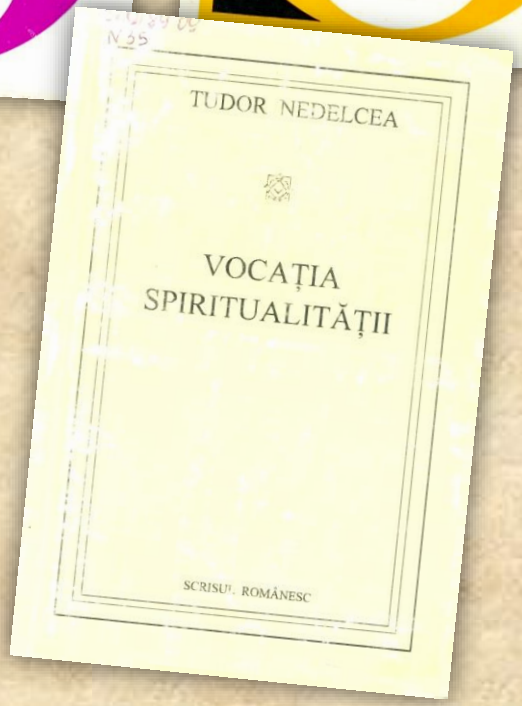
TUDOR NEDELCEA
VOCAȚIA SPIRITUALITĂȚII
SCRISUL ROMÂNESC

Ion Apetroaie
Literatură și reflexivitate
EDITURA UNIVERSITĂȚII „Alexandru Ioan Cuza" Iași

al. piru
859.0.09
P67
poezia românească contemporană
1950 – 1975
editura eminescu

FLOREA FIRAN
DE LA MACEDONSKI LA ARGHEZI

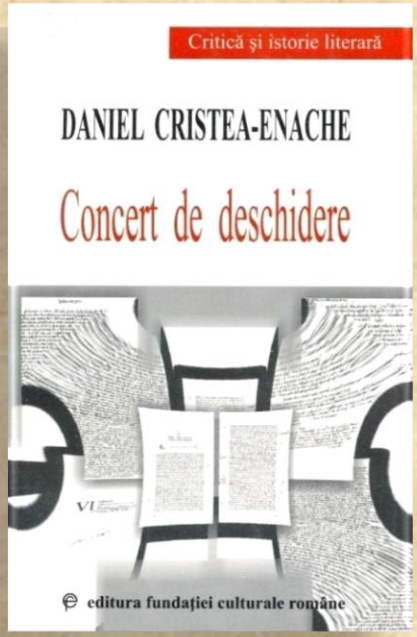
Critică și istorie literară
DANIEL CRISTEA-ENACHE
Concert de deschidere
editura fundației culturale române

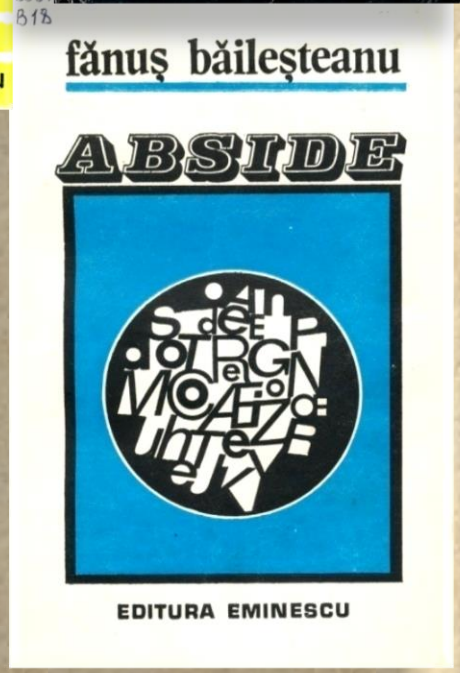
859.0.09
B18
fănuș băileșteanu
ABSIDE
EDITURA EMINESCU

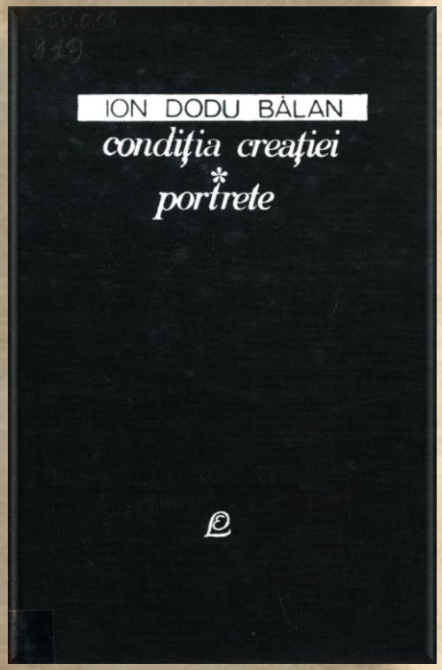
ION DODU BÂLAN
condiția creației
*
portrete

Marin Radu Mocanu
LITERATURA ROMÂNĂ
ȘI
CENZURA COMUNISTĂ
(1960-1971)
ALBATROS

859.0.09
C87
valeriu cristea
fereastra
criticului

MARIAN BARBU
ASPECTE
ALE
ROMANULUI ROMÂNESC
CONTEMPORAN
SCRISUL ROMÂNESC

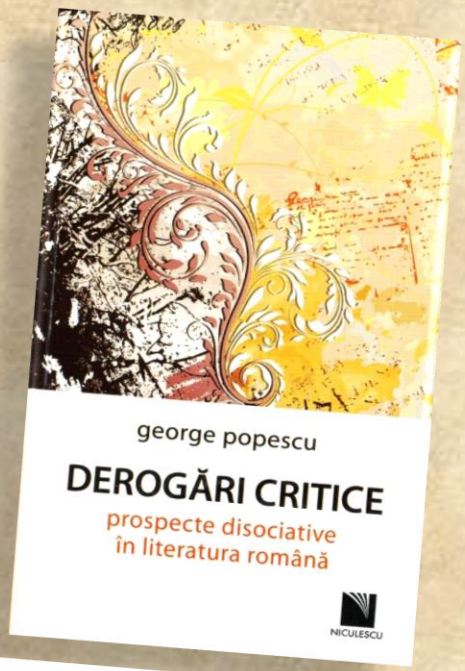
george popescu
DEROGĂRI CRITICE
prospecte disociative
în literatura română
NICULESCU

Nicolae Manolescu
Literatura română
postbelică
LISTA LUI MANOLESCU
Proza. Teatrul
2
AULA

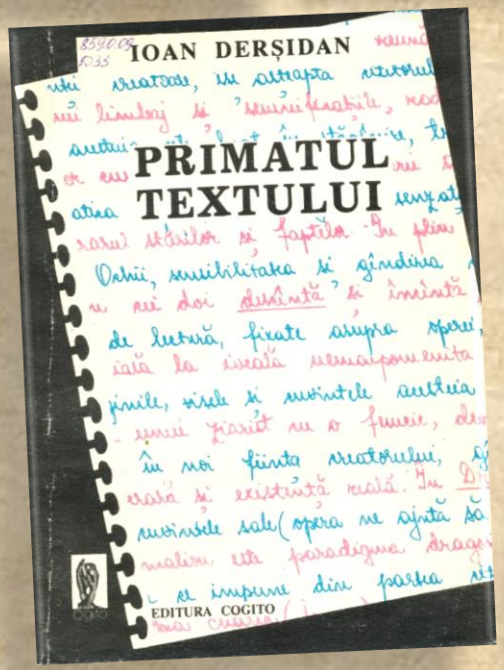
IOAN DERȘIDAN
PRIMATUL
TEXTULUI
EDITURA COGITO

LUCIAN RAICU
Critica –
formă de viață
CR

O carte, odată scrisă,
Nu produce imunitate la scris.
Te vei îmbolnăvi de microbul
Cărţii următoare.
Şi tot aşa…
Ca o veşnică stare de gripă,
Cu un million de rădăcini
De microbi.

(Bolnav de carte)

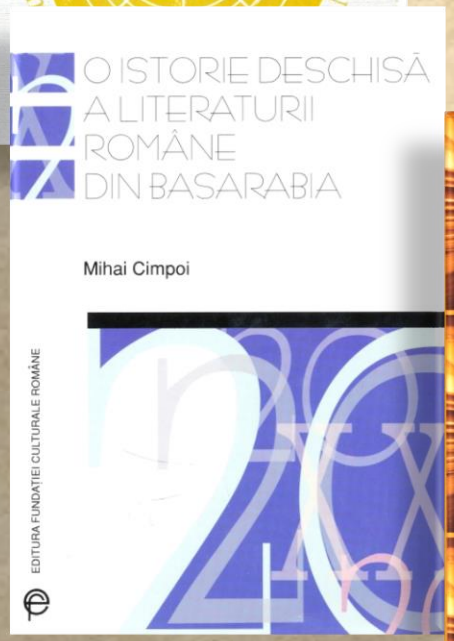

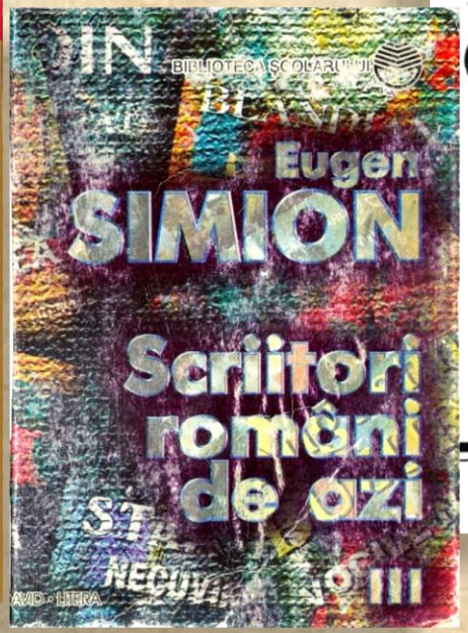

biblioteca scolarului
ION
ROTARU
COMENTARII ȘI ANALIZE LITERARE

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălți
Abordarea prin competențe
a formării universitare
probleme
soluții

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oame
USU
STEFAN CEL MARE UNIVERSITY OF SUCEAVA
INTERNATIONAL CONFERENCE
Critical discourse
and linguistic variation.
New investigation
perspectives: receptions,
analyses, openings
First edition, September, 8-9, 2011
Suceava, Romania

Nicolae Manolescu
ISTORIA CRITICĂ
A LITERATURII
ROMÂNE
5 secole de literatură
Editura PARALELA 45

Dan Mănucă
ANALOGII
CONSTANTE ALE
ISTORIEI LITERARE
ROMÂNEȘTI
CONEX

I. NEGOIȚESCU
Scriitori
contemporani
a Dacia

Florentin Popescu
O ISTORIE
ANECDOTICĂ
A LITERATURII
ROMÂNE

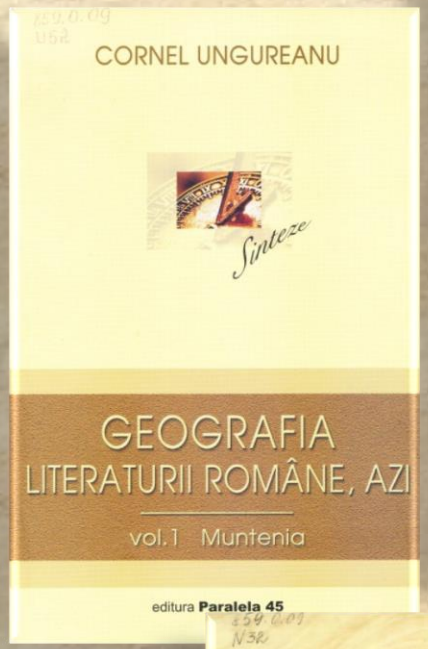
CORNEL UNGUREANU
Sinteze
GEOGRAFIA
LITERATURII ROMÂNE, AZI
vol.1 Muntenia
editura Paralela 45

COLECȚIA TEZAUR TEXTE/COMENTARII/SINTEZE COLECȚIA TEZAUR
NATURA
ÎN
POEZIA
ROMÂNEASCĂ
Antologie
prefață
comentarii
note
și bibliografie
de
Dr. GEORGETA ANTONESCU
conferențiar la Universitatea «Babeș-Bolyai»
HUMANITAS

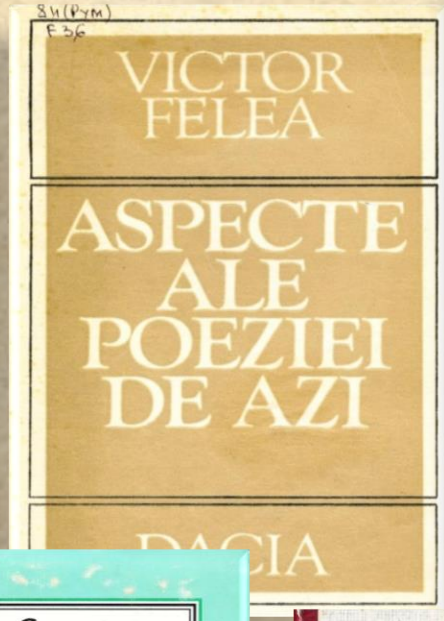
VICTOR
FELEA
ASPECTE
ALE
POEZIEI
DE AZI
DACIA

SINTEZE DOCUMENTE ESEURI
Aureliu Goci
GENEZA ȘI STRUCTURA
POEZIEI ROMÂNEȘTI
ÎN SECOLUL XX
gramar

Marin Neagu
CRONOLOGIA
LUMII
LITERARE
ROMÂNEȘTI
CLLR

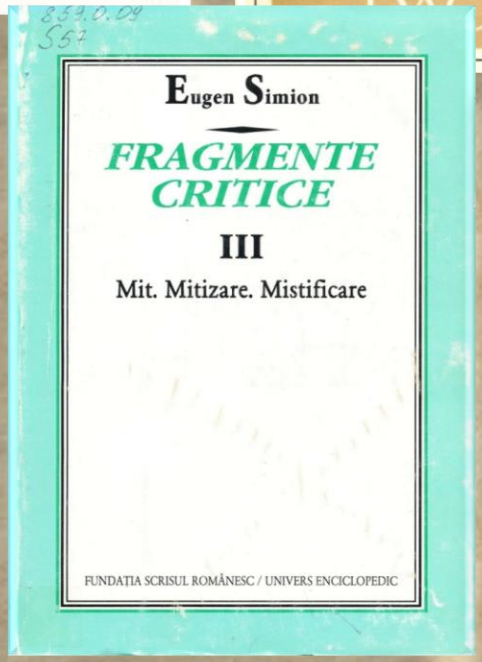
Eugen Simion
FRAGMENTE
CRITICE
III
Mit. Mitizare. Mistificare
FUNDAȚIA SCRISUL ROMÂNESC / UNIVERS ENCICLOPEDIC

ISTORIA
LITERATURII
ROMÂNE
pentru elevi și profesori
CARTIER
Coordonator: Gheorghe CRĂCIUN

PREZENŢE ÎN SURSE DE REFERINŢE

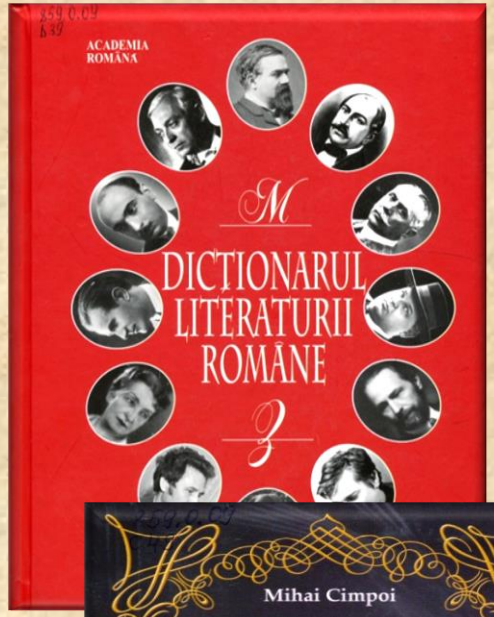

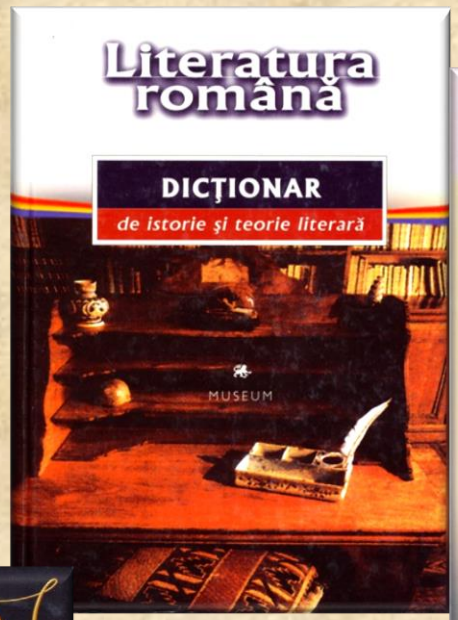

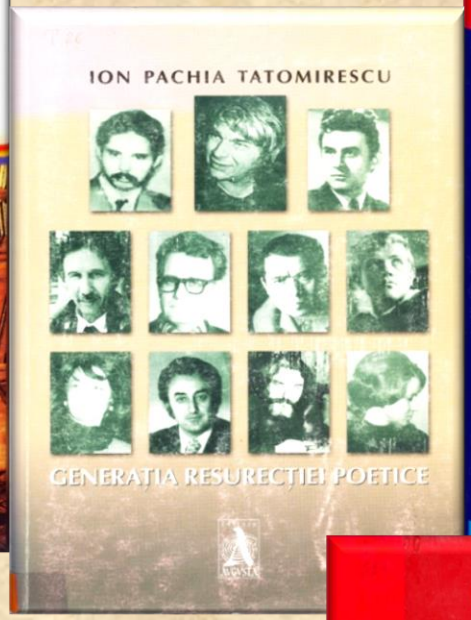

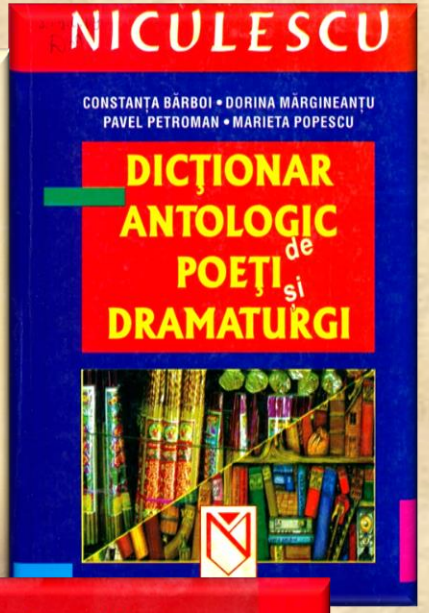

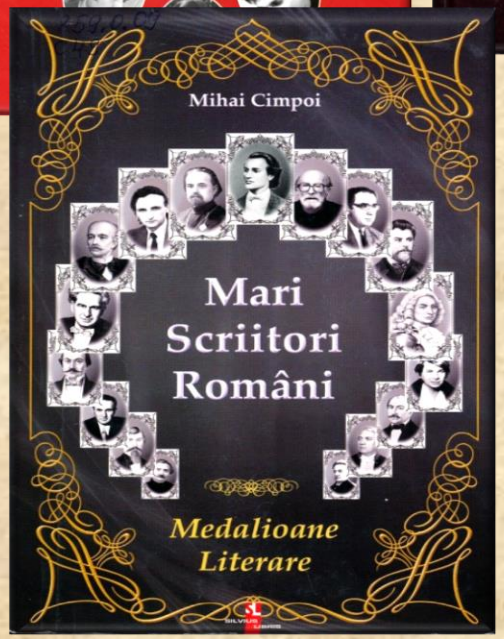

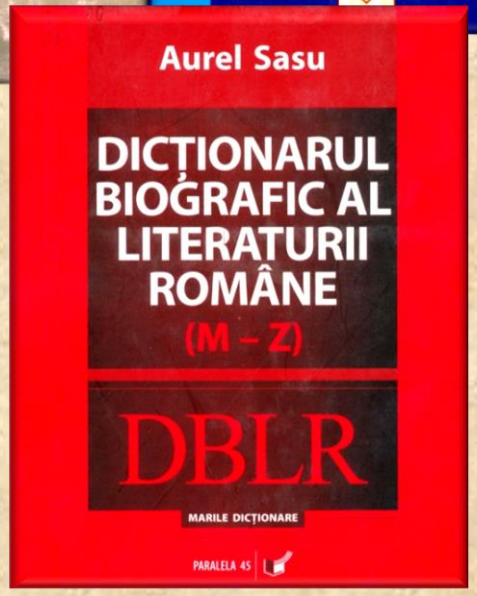

„Lirismul său, care trece de la neliniştea cea mai adîncă la burlescul cel mai plin de haz, face din el (Marin Sorescu), fără îndoială, unul dintre poeţii marcanţi ai generaţiei sale, nu numai în România, ci în întreaga lume. El va găsi, în anii viitori, la amatorii absurdului şi miraculosului, numeroşi admiratori...”

Alain Bosquet

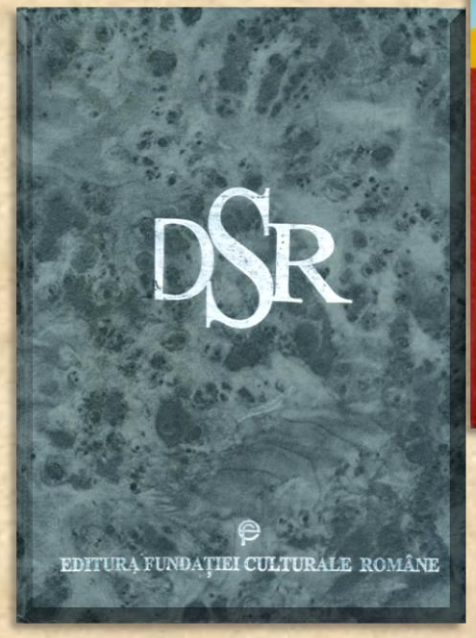

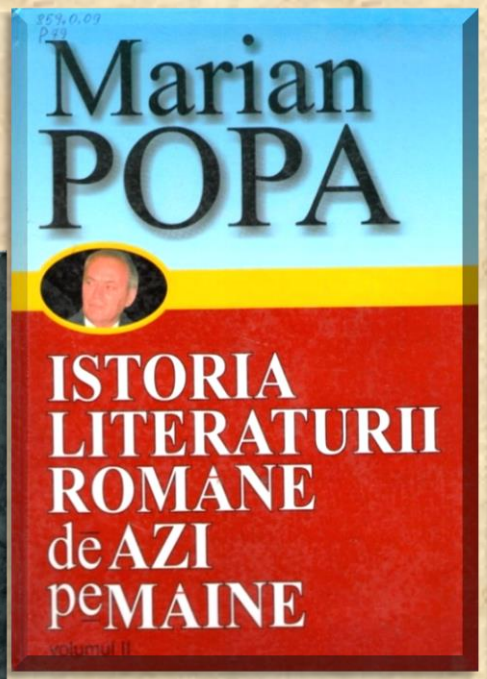

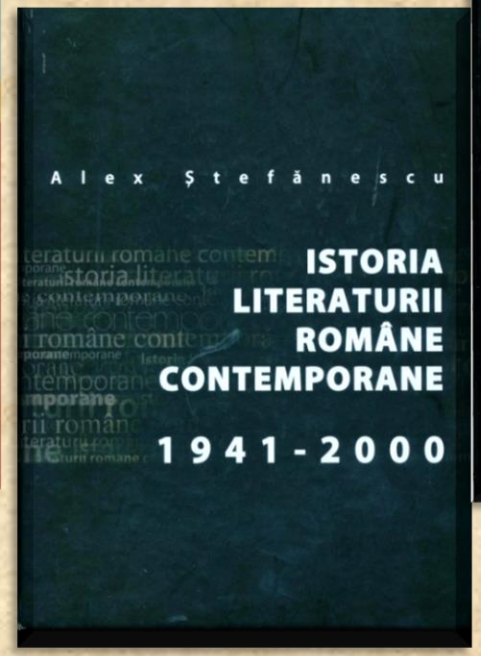

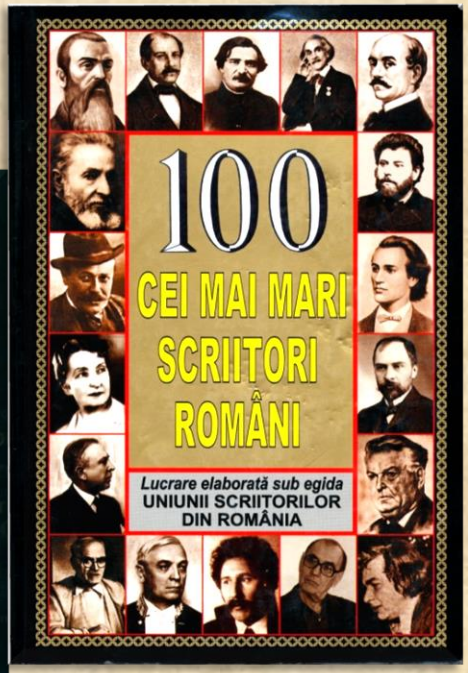

PREZENŢE ÎN CALENDARUL NAŢIONAL

„Un dramaturg român pe care ar fi inutil să vrem a-l compara cu altcineva, fiindcă Marin Sorescu reprezintă o voce cu totul nouă ca dramaturg dar şi ca gînditor. El abordează teme eterne, despre care se pare că s-a spus tot de milenii şi iată că le restituie mergînd pînă la sufletul subiectelor cu o simplitate cum n-am mai văzut.”

Georges Gros

PREZENŢE ÎN PUBLICAŢII PERIODICE

"Cultura e finalitatea tuturor societăților" (E. Lovinescu)

Vatra

11 - 2011 Târgu Mureș

http://www.revistavatra.ro

Instituția doctorală - între plus și minus

FAMILIA

Nr. 11-12 • Noiembrie - Decembrie 2002 • REVISTĂ DE CULTURĂ

Apare la Ora

ASOCIAȚIA CULTURALĂ „A. PHILIPPIDE"

PHILOLOGICA JASSYENSIA

An III, Nr. 1, 2007

REVISTĂ A UNIUNII SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ANUL CXLVI

CONVORBIRI LITERARE

FONDATĂ DE SOCIETATEA *JUNIMEA* DIN IAȘI, LA 1 MARTIE 1867

Redactor șef: Cassian Maria SPIRIDON

„Am urmat filologia clasică din pasiune"
– dialog cu **Florica BECHET**, profesor la Universitatea București

POEZIE: Gheorghe GRIGURCU; Dionisie DUMA
PROZĂ: Florin FAIFER
INEDIT: Arthur PORUMBOIU

Solomon MARCUS: Eminescu sau poezia ca incantare
Virgil NEMOIANU: Preotul Ioan Pintea
Elvira SOROHAN: Nichita Danilov – portretistul sentimental
Maria CARPOV: Istoria zbuciumată a unei „aventuri spirituale"
Basarab NICOLESCU: Raporturile lui Eugène Ionesco cu Dumnezeu
Nicolae STROESCU STÂNIȘOARĂ: Jertfit stalinismului și uitării noastre: Iuliu Maniu
Alexandru ZUB: Memorie și timp explator
Mircea A. DIACONU: Ce e un critic?
Ioan BOLJAN: Poezia ca spectacol dramatic
Doris MIRONESCU: Retorica apartenenței în *Amintiri din copilărie*
Maria ȘLEAHTIȚCHI: Aurelia Busuioc, *Și a fost noapte*
Adrian TUDURACHE: Spre o literatură... etnografică?
Leonida MANIU: ... *Nu credeam să-ți mai a muri rodată...*
Lucian Vasile SZABO: Eminescu: intrarea în bătăliile jurnalistice
Mircea PLATON: Mănăgerii de posterității
Anton ADĂSMUȚ: Apostolul și filosofia
Ioan PERIC: *Mantele mărturisitoare*

SEMN

revistă literară, anul XIV, nr. 1-2, 2002
INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

ion carmitru
mihnea-ne nicu
eugen bungu
adrian ciubotaru
mircea v. ciobanu
lucia țurcanu
emilian galaicu-păun

ISSN 0236 - 3119

REVISTĂ DE LINGVISTICĂ ȘI ȘTIINȚĂ LITERARĂ

*„Orice cuvînt oglindește
în lucru, o ființă, o idee,
o atitudine..."*
BOGDAN PETRICEICU HASDEU

DIN SUMAR

- EMINESCIANA
- ȘCOALA ARDELEANĂ ȘI IMPACTUL EI ASUPRA UNOR OAMENI DE CULTURĂ DIN MOLDOVA
- NEVOIA DE ÎNTEGIRE ȘI DE REEVALUARE A LITERATURII ROMÂNE POSTBELICE
- REVELAȚIE ȘI INSOLIT ÎN POEZIA LUI MARIN SORESCU
- STUDIUL COMPLEX AL LIMBII: ÎMBINAREA PRINCIPIULUI ISTORIC CU CEL SISTEMIC
- LIMBA ROMÂNĂ ÎN CONTEXTUL SOCIO-LINGVISTIC DIN TRANSNISTRIA
- SCRIITORUL ȘI CURENTUL LITERAR

1998
1

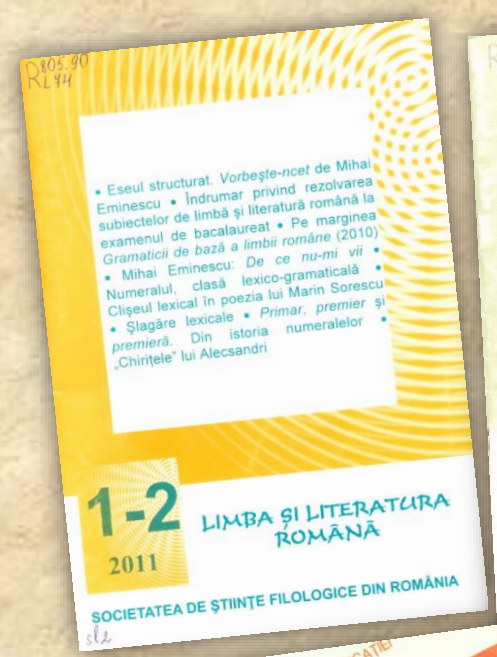
• Eseul structurat. Vorbeşte-ncet de Mihai Eminescu • Îndrumar privind rezolvarea subiectelor de limbă şi literatură română la examenul de bacalaureat • Pe marginea Gramaticii de bază a limbii române (2010) • Mihai Eminescu: De ce nu-mi vii • Numeralul, clasă lexico-gramaticală • Clişeul lexical în poezia lui Marin Sorescu • Şlagăre lexicale • Primar, premier şi premieră. Din istoria numeralelor • „Chiriţele" lui Alecsandri
1-2
2011
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ
SOCIETATEA DE ŞTIINŢE FILOLOGICE DIN ROMÂNIA

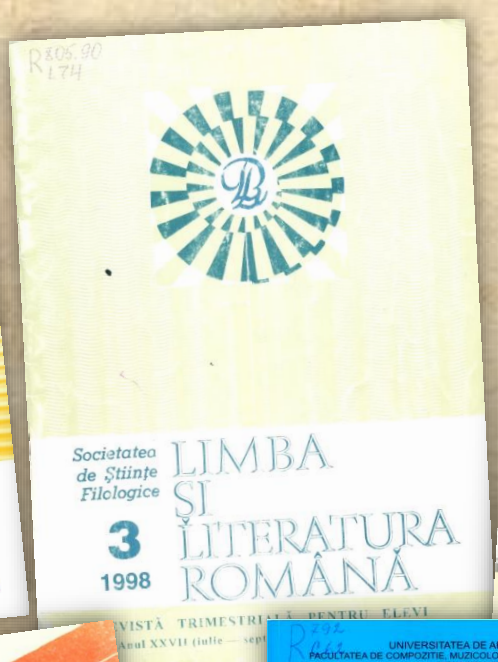
Societatea de Ştiinţe Filologice
3
1998
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Muzeul Naţional de Etnografie şi Istorie Naturală
BULETIN ŞTIINŢIFIC
Revistă de Etnografie, Ştiinţe ale Naturii şi Muzeologie
- serie nouă -
Vedere din s. Corneşti
Imagine din colecţiile MNEIN
volumul 5 (18)

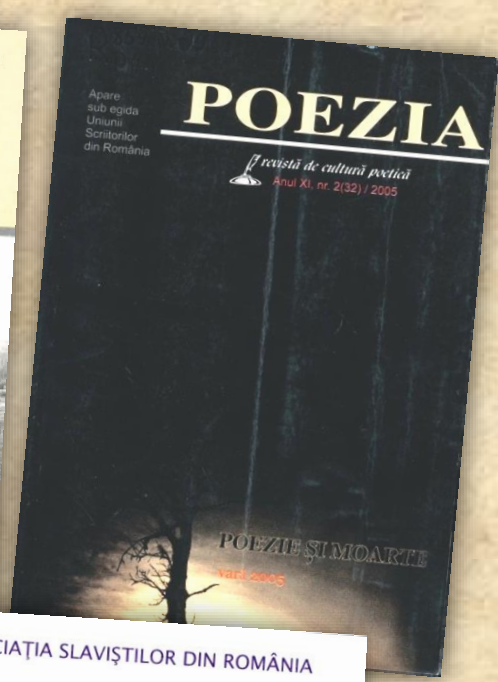
Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România
POEZIA
revistă de cultură poetică
Anul XI, nr. 2(32) / 2005
POEZIE ŞI MOARTE
vara 2005

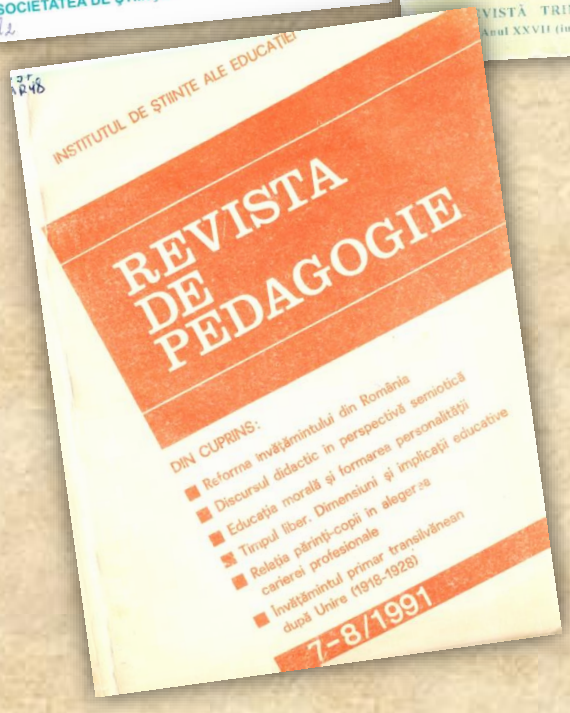
INSTITUTUL DE ŞTIINŢE ALE EDUCAŢIEI
REVISTA DE PEDAGOGIE
DIN CUPRINS:
Reforma învăţământului din România
Discursul didactic în perspectivă semiotică
Educaţie morală şi formarea personalităţii
Timpul liber. Dimensiuni şi implicaţii educative
Relaţia părinţi-copii în alegerea carierei profesionale
Învăţământul primar transilvănean după Unire (1918-1926)
7-8/1991

UNIVERSITATEA DE ARTE „GEORGE ENESCU"
FACULTATEA DE COMPOZIŢIE, MUZICOLOGIE, PEDAGOGIE MUZICALĂ SI TEATRU
DEPARTAMENTUL TEATRU
11
CENTRUL DE CERCETARE
„ARTA TEATRULUI STUDIU SI CREATIE"
COLOCVII TEATRALE
Editura ARTES Iasi

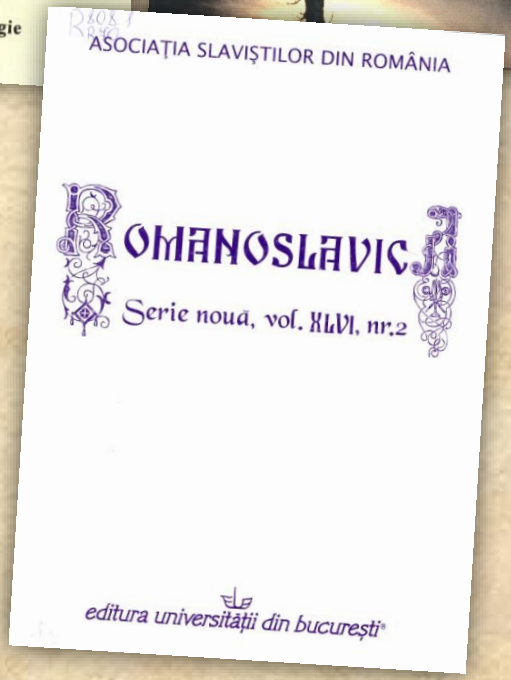
ASOCIAŢIA SLAVIŞTILOR DIN ROMÂNIA
ROMANOSLAVICA
Serie nouă, vol. XLVI, nr.2
editura universităţii din bucureşti

anul III - NR. 10 (29), octombrie, 2005

Nord Literar

Apare la Baia Mare sub egida Consiliului Județean Maramureș

Din sumar:

PAG. 2: VAȚA CULTURALĂ
PAG. 3: LECTURI
Gheorghe GLODEANU:
Redescoperirea romanului istoric
PAG. 4: CRONICA LITERARĂ
Ion M. MIHAI: O monografie
neconvențională
PAG. 5: VITRINA
Daniela SITAR-TĂUT: Cosmicitatea
tănescană
PAG. 12: ESEU
Victor IANCU: Jurnal secret, marca

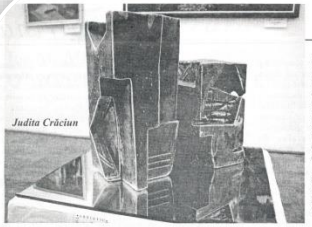

Judita Crăciun

Marian BARBU:

Marin SORESCU - "DESCÂNTOTECA" DUPĂ TREI DECENII

Oricare oficiu critic de profunzime, realizat în consonanță cu lirica lui Marin Soresca, rămâne un act marginal, dacă nu o detașează sensibil de contextul celeilalte creații, în proză, teatru, eseistică. Pe de altă parte, comentariul critic ca atare riscă să devină o formă de narcisism dacă nu se ia în calcul recului temelor similare din opera confraților de breaslă.

Și într-un caz și în altul, încă de la debut, în 1964, Marin Soresca, prevăzător cu viitorul său literar, și-a autodefinit potențialul tematic, ideatic, stilistic, precizând mijloacele de exprimare. Sunt conținute în volumul

Munții Stâncoși, Vezuviu, Ceahlău. Marin Soresca nu s-a sfiit să strecoare și formulări filosofice : „Pe liniște, toate se aud mai bine, / Ascultăm, strămutați undeva la marginea lumii, / Trec pași lucrurilor neflcute, / Ori ni s-a părut ?" Sau: „Nu îți ajunge o viață / Să poți trăi tot ce se poate trăi". Se poate deschide un câmp fructuos de interpretări în această direcție.

Categoria esteticii a urătului are și aici reprezentanți...lingvistici: „În luptă dreaptă cu mireasma mării / (În brizăsă ne tăiem sau în sân să ne mirosim ?)" ; „Îmi e rușine să-ți spun /Dar îți stăbine în doliu,/Te prinde"; „Iată-ne înaceastă plasă a destrămării,/Zvârcolindu-se în beneficiul vădavelor". „În cimitir există coșuri de gunoaie, / Ca și când cei de dedesubt / De sub noi, / Ar avea ore fixe, când vin să arunce resturile de viață".Foarte aproape de Nichita Stănescu în privința zeificării iubirii și a femeii simbol a acesteia, Marin Soresca riscă un ingenios eminescianism :„Ai devenit o intimitate de mâna întâia, / Aproape ca Dumnezeu, / Dar ceva mai concret, mai pipăibil / Dumnezeu retras într-un colț, înghesuit undeva, / O zeitate abstractă înghesuită într-un colț, / Asta e femeia, / Fuga în materie a spiritului etern". Două versuri de o năucitoare simplitate identifică semnul genialității lui Marin Soresca, în privința laudei binemeritate adresate femei : „Toate cuvintele îmi vine să le scriu împreună / când mă uit la tine". Ochii fiind „coloana

Biblioteca Științifică
Fond seriale

LITERATURA ȘI ARTA

TĂMÂNAL AL SCRIITORILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA
10 martie 2011. FONDAT LA 3 OCTOMBRIE 1954
10 (3418)
ST DE VEST
PUBLICAȚIE DE LIMBA ROMÂNĂ

IBOLURI ALE DĂINUIRII

a fost prezent în decembrie 1917 și la Congresul Moldovenilor, care s-a desfășurat la Tiraspol, că acesta a fost utilizat înainte de 27 martie 1918, când Sfatul Țării a votat Unirea Basarabiei cu România, în Intrunirile naționale ale basarabenilor atât la Chișinău, Tiraspol, Odesa, cât și în alte orașe de pe tot întinsul Imperiului Rus unde se aflau basarabeni.

Basarabenii din Imperiu erau conștienți că aparțin de neamul românesc și vedeau în tricolor un bun comun al poporului din care făceau parte.

În carte e descris momentul 12 aprilie 1917, când Comitetul de organizare a mișcărilor militarilor basarabeni din Odesa a împrumutat mai multe drapele tricolore de la marinarii de pe navele militare românești care staționau în rada portului Odesa, pentru

Un rege al tablou

Nu știu de ce acest „pășit al lui vodă prin lobodă" cam zgâriie urechile unora, dar Aurel Guțu, cel care ar merita cu adevărat să pășească prin lobodă ca vodă, nu cred că ar ieși din lobodă cu urechea zgâriată. Din simplul motiv că – în privința-l cât de semeț stă în acest jilț domnesc și nu-i pasă de nici o lobodă! - loboda prin care pășește din zori până în noapte se numește artă, și atunci când pictează ori desenează nu are timp să se uite sub picioare pe unde pășește – prin lobodă ori prin alte ierburi.

Când am rugat-o pe Eugenia Ciobanu, colaboratoarea și fata noastră cea de toate zilele, care ne ajută în toate a alegă cinci tablouri și cinci desene grafice de ce ca mai apoi eu să le comentez, fata, după o

Literatura și arta

MARIN SORESCU – 75

CANONUL ESTETIC SORESCIAN

Harold Bloom, cel care ne-a tulburat sau ne-a „stropșit" (precum zice Brăileanu despre limbajul lui Caragiale) discursurile critice din ultimul timp, afirmă: „Toate canoanele, chiar și anticanoanele la modă azi, sunt elitiste și nici unul dintre canoanele laice nu e vreodată „închis". Deci operația cunoscută acum sub denumirea de „deschidere a canonului" e una complet redundantă" (Harold Bloom, *Canonul occidental*, ediția a II-a, Iași-o nouă versiune, București, 2007, p. 63).

Nuanțatele sale lecturi din literatura universală și cea română constituie anume, în mod sistemic, o întreprindere axiologică (= de ierarhizare valorică) – rară, generoasă, electivă, intuitiv-deductivă – pusă sub zodia fostă a „deschiderii canonului".

Supradimensionații, incremenții în statui piramidale, „Zgâriie norii", munții cu zăpadă veșnică (iata-ne contaminați în limbaj de Soresca de la bun început) conlocuiesc, în cadrul elitist/laic al canonului soresian, cu moderații, cu minorii care au reușit să cânte bine pe o strună, cu cei ce se situează pe rafful doi sau trei (patru), cu cei de pe fusceii de jos ai scării de valori. Astfel se face că nu departe de „monstrul infinit" Baudelaire să apară Victor Felea, „un poet care scria scurt despre univers, fără a avea pretenții că citește în stele". Despre Michel Deguy vorbește ca despre un „poet cizdar", ajuns „un fel de clasic al poeziei franceze noi" (Despre acesta se mai spune, cu metafore „soresciene", că este „o locomotivă cu aburi"; că pufăia cu un „puflăt mare, pufos și ... secret", aviând o contrălocomotivă: pipa; că realizează o poezie „esenșializată, lapidară și lapidată: supusă unei bătăi cu pietra cereacă (grindina zonelor reci și fulgerate); o poezie care-și impune supliciul schimviciei ideii și abstracțiunii, într-un Paris literar de multe ori prea lizibil" (Marin Soresca, *Opere*, col. „Opere fundamentale", coordonată de acad. Eugen Simion, IV, *Publicistică*, București, 2005, p. 904-905).

Canonul deschis soresician include „poetul nedreptățit" George Magheru, Vasile Cârlova, „care era să ajungă poet", Nicoleanu (Neagoe Timișoru), „poet prin vocație", Costache Stamati, „autorul popular", văzut ca „precursor al balcanicilor", Grigore Alexandrescu, „prim poet național", Conachi, din mantaua căruia a ieșit (și mai ieșe) poezia romantică de drugoste, Cesar Bolliac, ale cărui versuri sunt cu mărarul: modeste și necesare, Ioan Catina cu talentul viș-

nic, inegalabil: „Cred că secretul izbânzii sale este de-a fi spus lucrurilor pe nume și această rostire a rămas ca un botez. Ne-a măsurat cu metrul antic, cu metrul popular și ne-a scos moderni. A flcut scrisul viu grai. Iată o operă fără îndoială inconjur – ca infinitul. Eminescu a avut o singură viață și-o singură muză mortuară. Toate colecțiile de carte românească ar trebui să înceapă cu numărul unu: Eminescu. De aici începe numărătoarea. În matematici lucrul cel mai greu a fost inventarea lui. Unu. După Eminescu și zero este mai valoros. Înaintea lui chiar valorile adevărate par mai mici. Șansa noastră este de-a avea acest punct de reper" (*Ibidem*, V, p. 491).

Marin Soresca ne-a demonstrat că și valorile mici sunt, în lumina copleșitoare a lui Eminescu, adevărate, înscriindu-se în Canonul poetic românesc sub unghiuri diferite.

Conștiința *relativității* pune stăpânire pe ființa poetului. „Operație pe ochi cu laserul vagului" – aceasta e poezia", afirmă nietzschean Soresca, convins că „spre deosebire de știință, poezia de azi ne este implicit mai nouă decât cea de ieri și „că te descoperi în fața măreției spiritului omenesc incapabil de înnoiri, dar nici de învechiri".

Autul citeșe al *relativismului* pământe și în hacarea poetică, flicând ca poetul, considerat pe vremuri un profet, să se scufunde „mai mult în vorbe și în nonsensuri decât în sensuri". El trebuie să aleagă între a fi modernist (suprarealist, dadaist, futurist etc.) sau tribun, amplificator de ecouri sociale.

Aceleași *relativism estetic* îl găsim în artele poetice expuse *ad-hoc* ale interlocutorilor: spaniolul Justo Jorge Padrón se referă la „momentele de pendulare între realism și imaginativ" – de la naturalism la idealism romantic"; Günter Grass vorbește despre excesul de experimentare și despre faptul că fiecare se crede geniu, că „poeziile sunt, de fapt, fragmente de poezie": Andrei Voznesenski în mărdeactiune. Ezitarea, bâlbâiala lui, răzgândirea continuă sunt, de la sine, metafore. M-a interesat această stare – între opțiuni, mărturisesc – pentru că ea, studiată cu atenție, poate spune multe despre om. Omul în adâncul sufletului său, omul față în față cu sine însuși, omul-om (*Antropos-Antropos*) (*Ibidem*, p. 863).

Ceea ce îi asigură lui Soresca credibilitatea noastră deplină este conștiința formă a imposibilității de a defini poezia și actul poetic, marcat de „ezitare, bâlbâială, răzgândire continuă", de contrastul dintre ce vizează poetul și ce rămâne din visurile lui, de nobilul sau imobilul inspirației, concretizate în fixații: erotice, politice, cetățenești, filosofice, onirice, didactice etc.

al scriitorii, Noi eseuri critice, C

Soresca a avut de înfruntat o căreia Barthes îi zice „mișcarea s surveniri". Limbajul universal, la „nu poate exista în afara unei uni doar mistice și nominale - a lumi

Ca și pentru Nichita Stănescu aceastăi dichotomie a ruptu surv sal/ universalității concrete nu a fo

El este un mare revoluționar, s chimea limbajului poetic românes unei imperiale libertăți, la un ade turii".

Își recunoaște sincer, fără ter modelări artizanale „eclectice" populară, a cărui sinteză a făcut-o nescu, Arghezi, Goga, apoi contac Saint-John Perse, Michaux, Eliot, și contactul intelectual deosebit cu cu „impactul unui mare poet".

Canonul estetic soresician se semnul lui Proteu, absorbind contr gen Simion, dintre sedentarismul *lismul* naturii romantice. În familia criticul – e o „simpatică familiarit vii dialoguri" Marin Soresca se sim te el însuși, un „poet ambulant", „ pe care le ajustează după realităț ilustrat de rusul Voznesenski (nu în dar e conștient că poezia conține unui popor") și altul reprezentat de ți se definește poezia, aflată în mom Neruda (de tribun planetar) și tipul ți se existente" („El își caută rădă în discursul său „sfărâmăturile cl Soresca"; a se vedea Eugen Simio București, 1999, p. 256).

Suntem absolut îndreptățiți *tarea soresciană după reali* umblându-se, cu nonșalanț „argătească" postmodo nimic silnic, mim

MAGIA PICTURII LUI MARIN SORESCU

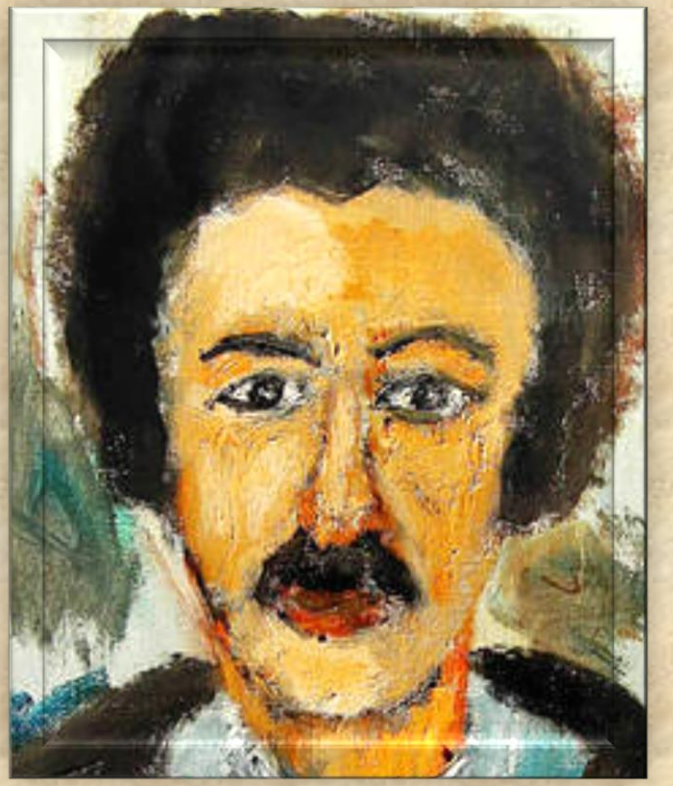

„Atunci cînd pictez mă simt foarte bine. Pictura înseamnă o descatuşare, în timp ce poezia, proza sau critica înseamnă totuşi o veselie şi, ca veselie, presupun o anumită obligaţie. Deci pictura o fac de bunăvoie. Dar aş spune că pe toate le fac de bunăvoie. Nimeni nu ne obligă sa fim nici scriitori, nici poeti, nici dramaturgi, nici pictori. Trebuie să existe pornirea să lucrezi în sfera inefabilului…”

Marin Sorescu

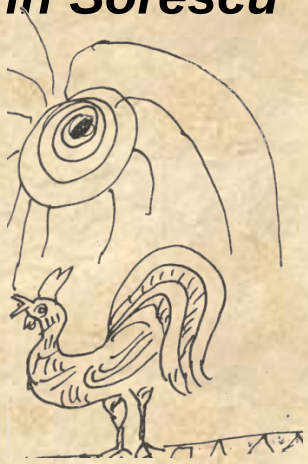

Dar de lună

Ionel şi Prian cărînd piatra

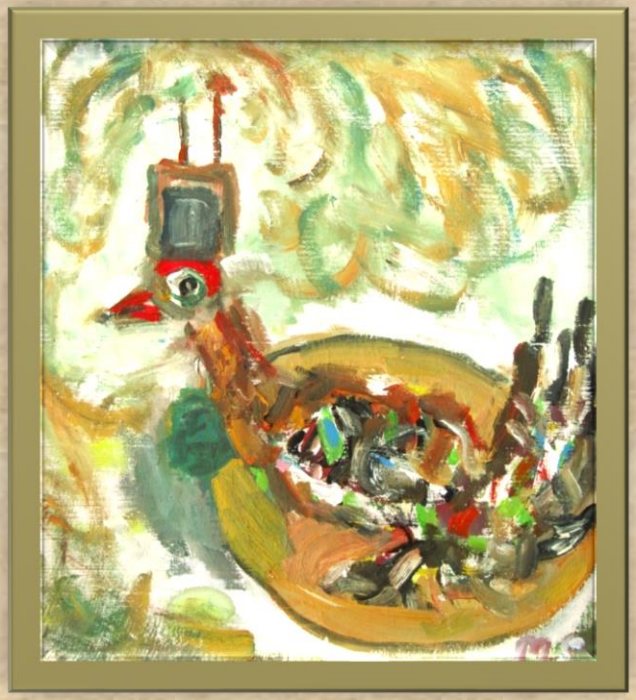

Oul sau găina

Copilăria

Obiecte neidentificate

Coridă în Yucatan

Roata

Pisica

Cvadratura cocoşului

„Este o pictură de mîna stîngă, în sensul unei relaţii magice cu universul, este o perspectivă afectivă, rămasă într-un moment stagnant de dezvoltare a personalităţii şi în clipa în care va fi cunoscut, se va vedea ce înseamnă cu adevărat Marin Sorescu pentru cultura română”.

Pavel Şuşară

http://www.observatorul.com/events_main.asp

PREZENŢE ÎN INTERNET

http://www.timpul.md

www.romanianvoice.com

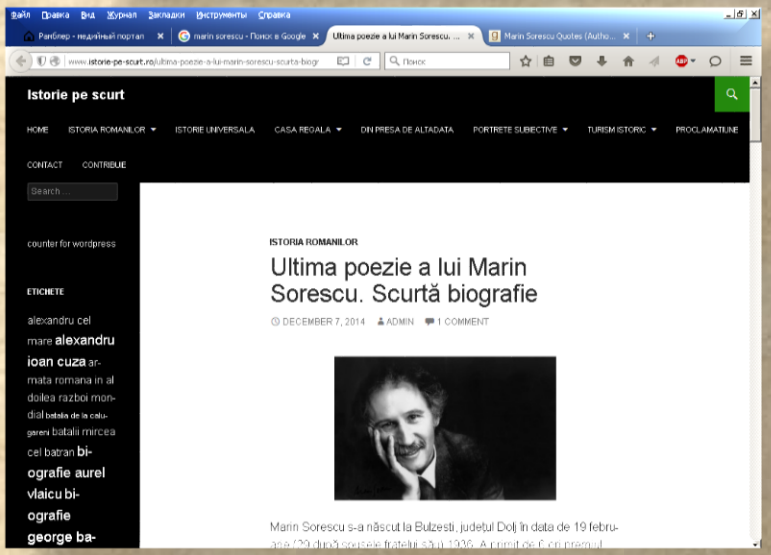

http://www.istorie-pe-scurt.ro

www.aboutromania.com

http://www.istoria.md

http://www.romlit.ro

http://www.ro.biography.name

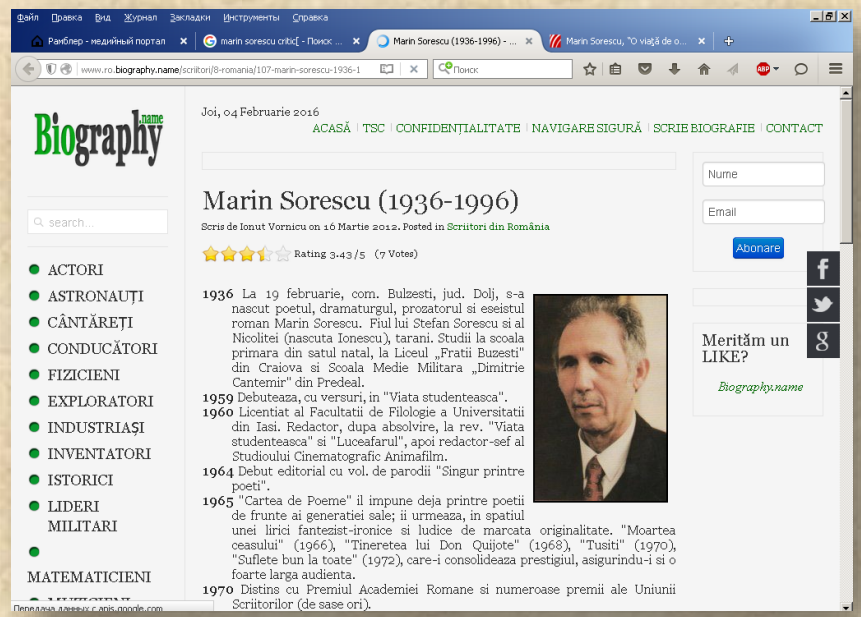

http://www.gds.ro

https://www.youtube.com/watch

http://www.literaturasiarta.md

http://www.pruteanu.ro

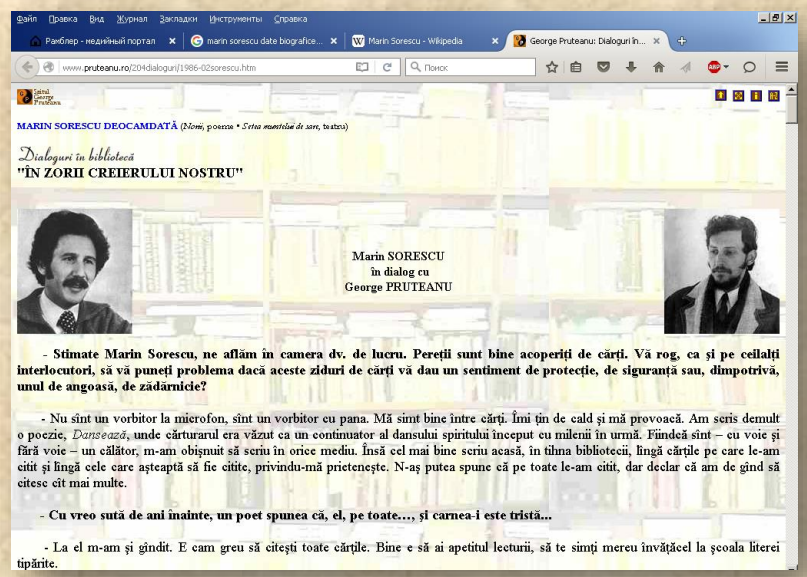

https://www.youtube.com

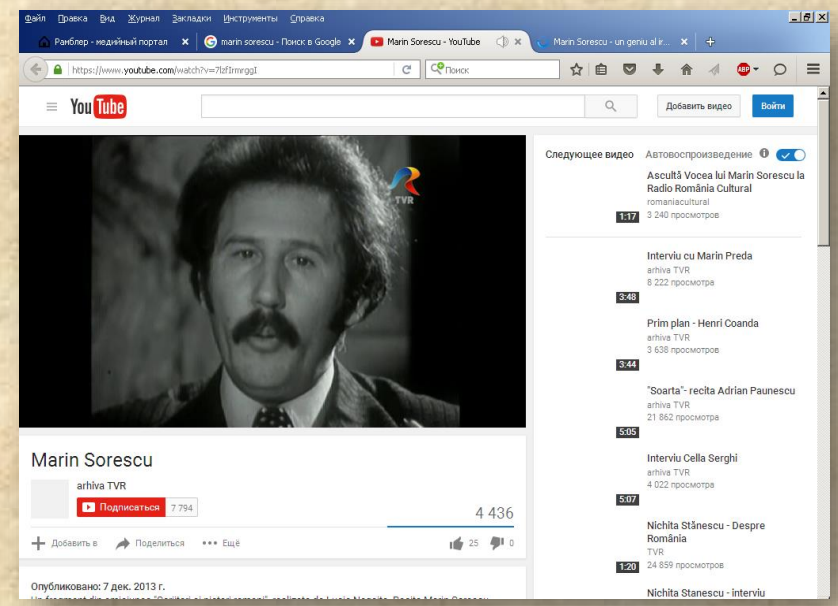

Versuri în lectura autorului au fost înregistrate la Library of Congress, Washington, în 1971 şi la Poetry Center, Universitatea California, San Francisco, 1981.

http://www.loc.gov

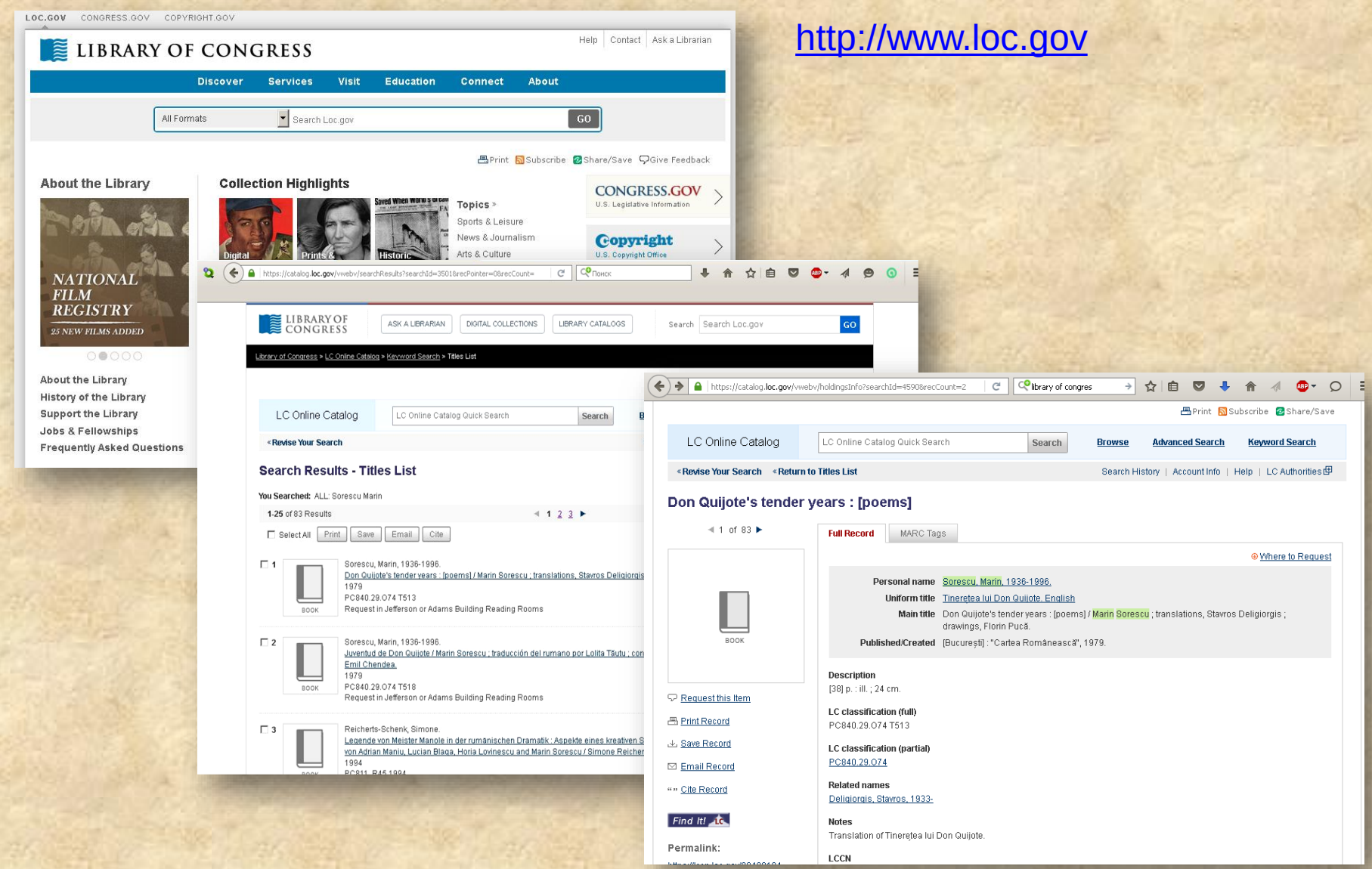

PREZENŢE ÎN BAZE DE DATE

https://openlibrary.org

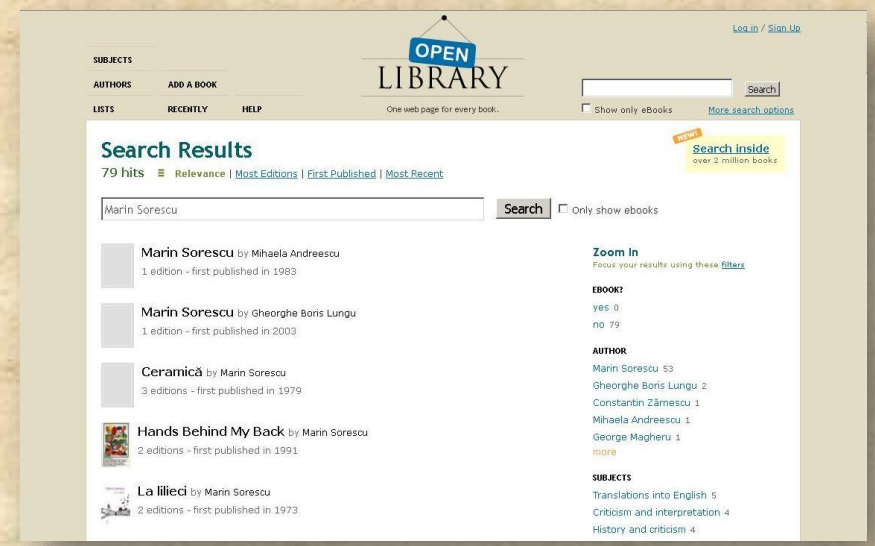

http://web.b.ebscohost.com

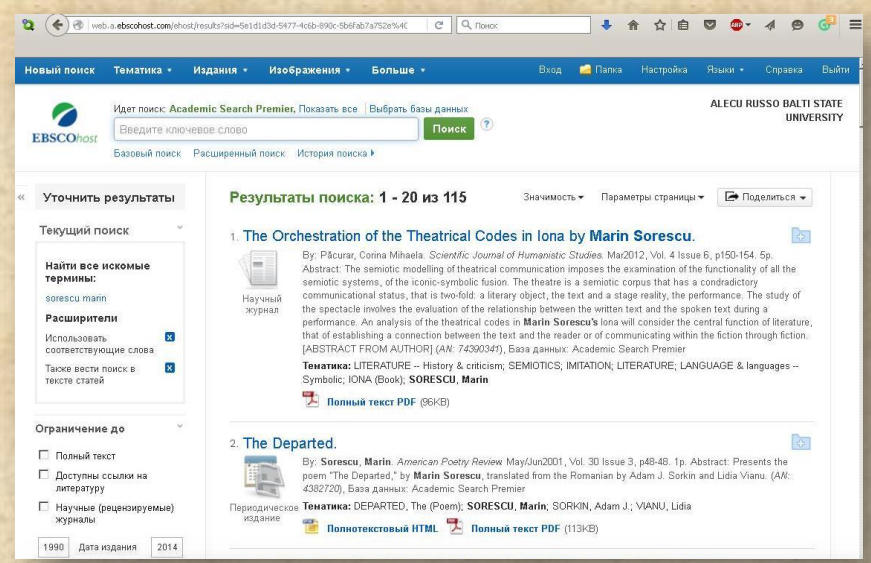

https://doaj.org

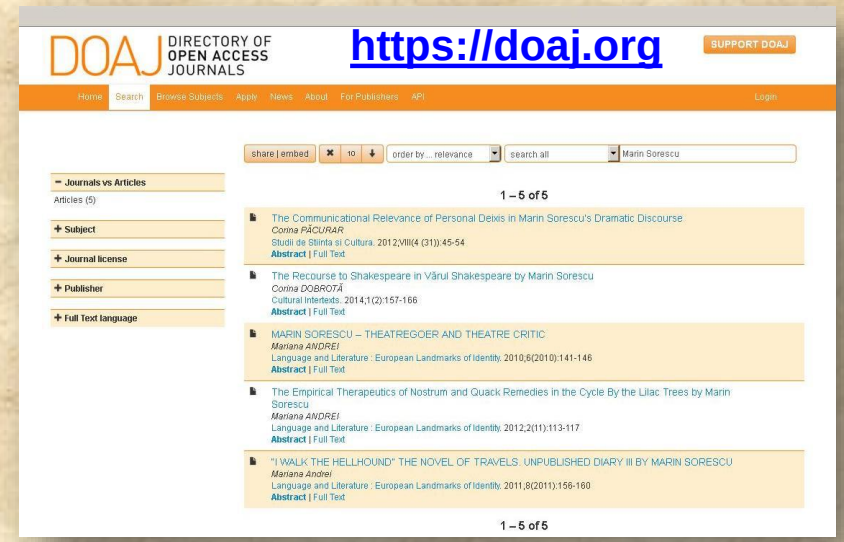

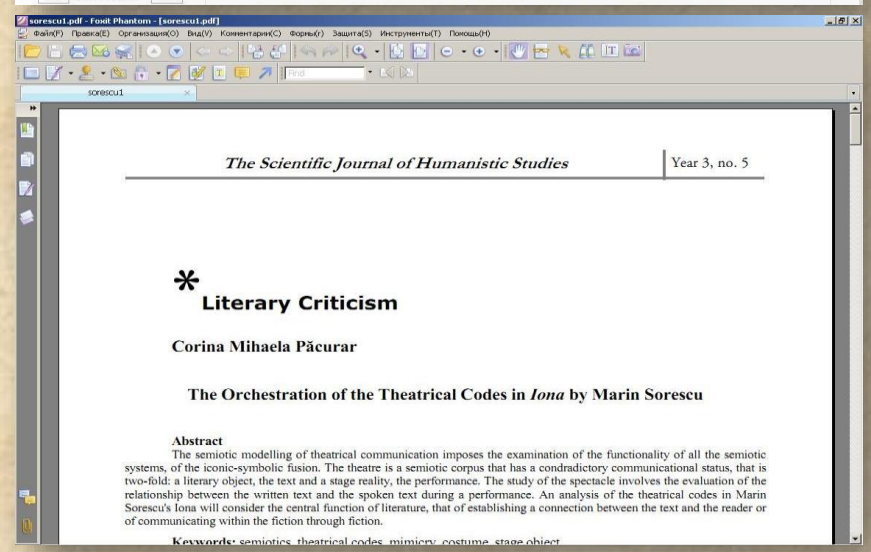

Un fir de păianjen
Atîrnă de tavan.
Exact deasupra patului meu.
În fiecare zi observ
Cum se lasă tot mai jos.
Mi se trimite şi
Scară la cer – zic,
Mi se aruncă de sus.
Deşi am slăbit îngrozitor de mult
Sunt doar fantoma celui ce am fost
Ma gîndesc ca trupul meu
Este totuşi prea greu
Pentru scara asta delicată.
– Suflete, ia-o tu înainte.
Pîş! Pîş!

(*Scară la cer*)

BIBLIOGRAFIE

1. **BĂILEŞTEANU, Fănuş**. *Marin Sorescu*: Studiu monografic. Bucureşti : Ed.Steaua Procion, 1998. 176 p. ISBN 973-97992-7-2
2. **CĂPUŞAN, Maria Vodă**. *Marin Sorescu sau despre tînjirea spre cerc*. Craiova, 1993. 102 p. ISBN 973-38-0084-8
3. **GÂNSCĂ, Crenguţa**. *Opera lui Marin Sorescu*. Piteşti: Paralela 45, 2002. 304 p. ISBN 973-593-679-8
4. **NEDELCEA, Tudor**. *Vocaţia spiritualităţii: studii şi articole*. Craiova: Ed. Scrisul românesc, 1995. 399 p. ISBN 973-38-0133-X
5. **SIMION, Eugen**. Marin Sorescu: un militar care dezertează, un mare poet care-şi dictează moartea... In: *Academica*. 2005, nr. 36, pp. 3-5. ISSN 1220-5737
6. **SORESCU, Marin**. *Fîntîni în mare*. Bucureşti : Ed. Eminescu, 1982. 111 p.
7. **SORESCU, Marin**. *La Lilieci*. Bucureşti : Art Grup Editorial, 2009. 829 p. ISBN 978-973-124-409-9
8. **SORESCU, Marin**. *Poezii*. Bucureşti : Ed. Creuzet, 1996. 175 p. ISBN 973-96248-7-1
9. **SORESCU, Marin**. *Răceala*. Bucureşti : Ed. Creuzet, 1994. 131 p. ISBN 973-96248-2-0
10. **TUPAN, Maria Ana**. *Marin Sorescu şi deconstructivismul*. Craiova : Ed. Scrisul românesc, 1995. 175 p. ISBN 973-38-0149-6

RESURSE ELECTRONICE

- Colecţiile Bibliotecii Ştiinţifice USARB-http://tinread.usb.md:888/tinread /tinread.Jsp
- http://newsbv.ro/2012/05/15/%E2%80%9Emarin-sorescu-pictorul
- http://www.muzeulartabv.ro/Expozitii_Temporare
- http://www.timpul.md
- www.romanianvoice.com
- http://www.istorie-pe-scurt.ro
- www.aboutromania.com
- http://www.istoria.md
- http://www.romlit.ro
- http://www.ro.biography.name
- http://www.gds.ro
- https://www.youtube.com/watch
- http://www.literaturasiarta.md
- http://www.pruteanu.ro
- https://www.youtube.com
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Marin_Sorescu
- http://www.versuri-si-creatii.ro/poezii/s/marin-sorescu-8zudthd/
- http://cerculpoetilor.net/Marin-Sorescu.html
- http://www.realitatea.net/marin-sorescu-79
- http://ctt.ro/wp-content/uploads/2012/11/Marin-Sorescu-Iona.pdf

Realizat:
Marina MAGHER,
şef oficiu,
Gherda PALII,
bibliotecar principal,
Serviciul Comunicarea Colecţiilor
Coordonator:
Valentina TOPALO,
şef Centru Manifestări Culturale
Tehnoredactare:
Silvia CIOBANU,
șef Centrul Marketing.
Activitate editorială

2016